

รายงานประจำปี ๒๕๖๐ มูลนิธิพัฒนาไทย

ANNUAL REPORT ๒๐๑๗
PATTANATHAI FOUN DATION

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ ภาพรวมของมูลนิธิพัฒนาไท

คำนำ	๒
การจัดตั้งมูลนิธิ	๓
วัตถุประสงค์	๔
วิสัยทัศน์	๕
คณะกรรมการมูลนิธิพัฒนาไท	๖
โครงสร้างการบริหารจัดการมูลนิธิพัฒนาไท	๘

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๐

งานธนาคารสมอง	๙
- แผนงานเสริมสร้างศักยภาพพหุฒิอาสาธนาคารสมอง ฯ	๑๐
- แผนงานสร้างองค์ความรู้ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	๓๑
- แผนงานพัฒนาระบบสารสนเทศ	๓๒
งานบริหารจัดการมูลนิธิพัฒนาไท	๓๓
แผนที่สำนักงานมูลนิธิพัฒนาไท	๓๕

ส่วนที่ ๓ รายงานการเงิน

รายงานการเงินของมูลนิธิพัฒนาไท	๓๖
งบการเงินและรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	๓๗

คำนำ

มูลนิธิพัฒนาไท (มพท.) จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ศึกษา วิจัย วางแผน และส่งเสริมการพัฒนาคน ชุมชน และสังคม ในลักษณะที่เป็นองค์กรร่วม ร่วมกับภาคีเครือข่ายการพัฒนา รวมทั้งสนับสนุนแนวคิดและทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่เน้นให้คนเป็นศูนย์กลางหรือจุดหมายหลักของการพัฒนาและสนับสนุนการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในทุกระดับ

ในปี ๒๕๖๐ มูลนิธิพัฒนาไท ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปสู่การปฏิบัติ ด้วยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญานำทางในการปฏิบัติ ที่เน้นการพัฒนาคนและชุมชน/ท้องถิ่น โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันของวุฒิสภาธนาคารสมอง และภาคีเครือข่ายการพัฒนาทุกภาคส่วนในพื้นที่ ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม องค์กรภาคประชาชน และชุมชน ในลักษณะร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมเรียนรู้ไปด้วยกัน ส่งผลให้คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและชุมชนเข้มแข็ง

ทั้งนี้ การดำเนินงานของมูลนิธิพัฒนาไท โดยเฉพาะงานธนาคารสมอง มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง วุฒิสภาฯ รวมกลุ่มกันขับเคลื่อนงานอย่างเข้มแข็งทั่วทุกภาคของประเทศ มีการสร้างเชื่อมโยง และขยายเครือข่ายและบทบาท การทำงานของวุฒิสภาฯ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ บทบาท องค์ความรู้ และผลงานของวุฒิสภาฯ ผ่านสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่รู้จักและยอมรับของหน่วยงานและชุมชนต่างๆ

มูลนิธิพัฒนาไท ยังคงมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนงานและขยายเครือข่ายการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายการพัฒนาทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการพัฒนาชุมชน ที่เป็นรากฐานการพัฒนาประเทศ ให้มีความเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกัน และสามารถพึ่งพาตนเองได้ ตามแผนพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนสืบไป

การจัดตั้งมูลนิธิ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๙ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จัดตั้งมูลนิธิพัฒนาไทขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมการวางแผนพัฒนาคนและสังคม ในลักษณะที่เป็นองค์กรรวมแบบบูรณาการ รวมทั้งสนับสนุนการแปลงแผนการพัฒนาประเทศไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้ดำเนินการขออนุญาตจัดตั้งมูลนิธิพัฒนาไทต่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยได้รับอนุญาตเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๐ เลขอนุญาตที่ ต.๒๐๓/๒๕๔๐ พร้อมทั้ง

ได้ขอจดทะเบียนนิติบุคคล จากกระทรวงมหาดไทย และได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๐ มีทุนจัดตั้งครั้งแรกจากการบริจาคของมูลนิธิพระยาสุริยานุวัตร ตามเงื่อนไขของการจัดตั้ง จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสมทบเพื่อเป็นเงินทุนจัดตั้งมูลนิธิพัฒนาไท จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทุนจัดตั้งทั้งสิ้น ๒๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ มูลนิธิพัฒนาไทได้รับการประกาศให้เป็นองค์กรหรือสถานสาธารณกุศล ลำดับที่ ๓๒๙ ตามประกาศกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อทำหน้าที่ศึกษา วิจัย วางแผน และสนับสนุนการพัฒนาคน ชุมชน และสังคมในลักษณะที่เป็นองค์รวมแบบบูรณาการเพื่อสนับสนุนแนวคิดและทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่เน้นให้คนเป็นศูนย์กลางหรือจุดหมายหลักของการพัฒนา และสนับสนุนการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติในทุกกระดับ
- ๒) เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ฝึกอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ ความร่วมมือกับต่างประเทศทุกสาขา และการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในทุกกระดับ
- ๓) เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการวางแผนทุกสาขา การแปลงแผนสู่ภาคปฏิบัติ การกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น การติดตามประเมินผล และการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติในทุกกระดับ
- ๔) เพื่อสนับสนุนการส่งเสริมการพัฒนาระบบข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ และ คอมพิวเตอร์ เพื่อการวางแผนทุกสาขารวมทั้งเพื่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในทุกกระดับ
- ๕) ประกอบกิจการให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรม วิจัย และประกอบกิจการอื่นที่เกี่ยวกันและต่อเนื่องกับการประกอบการ ตามข้อ ๑ - ข้อ ๔
- ๖) เป็นศูนย์กลางในการสนับสนุนและให้ทุนในการพัฒนาและการดำเนินงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหรือรับการสนับสนุนจากภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจเอกชน องค์กรประชาชน องค์กรสาธารณประโยชน์ สถาบันทางศาสนา องค์กรระหว่างประเทศ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ การพัฒนาประชาสังคม โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนา การพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง ความร่วมมือกับต่างประเทศทุกสาขา และการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติในทุกระดับ
- ๗) เพื่อดำเนินการในกิจการสาธารณประโยชน์ หรือร่วมมือกับองค์กรการกุศลอื่นๆ เพื่อสาธารณประโยชน์
- ๘) ไม่ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเมือง แต่ประการใด

วิสัยทัศน์ของมูลนิธิพัฒนาไท

มุ่งเห็นผลสัมฤทธิ์ของการนำแนวคิดการพัฒนาที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางในลักษณะ
องค์รวม และแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในระดับบุคคล ชุมชน
และสถาบันทางสังคมต่าง ๆ จนมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้ และ
ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการและเครือข่ายที่มั่นคง เชื่อมโยง
กันเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

คณะกรรมการมูลนิธิพัฒนาไท

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ดำเนินการขออนุญาต จัดตั้งมูลนิธิพัฒนาไท (มพท.) หรือ “ Pattana Thai Foundation (PTF) ” ต่อสำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ โดยได้รับอนุญาตเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๐ เลขอนุญาตที่ ต.๒๐๓/๒๕๔๐ พร้อมทั้ง ได้ขอจดทะเบียนนิติบุคคล จากกระทรวงมหาดไทย และได้รับอนุมัติ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๐ ซึ่งได้มี การจดทะเบียนแก้ไขข้อบังคับมาโดยลำดับ

ต่อมา เมื่อคราวประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ คณะกรรมการ มพท. มีมติเห็นชอบให้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ เข้าร่วมเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการและกรรมการ แทนกรรมการ ที่ครบวาระทั้งหมด ซึ่งมูลนิธิพัฒนาไทได้ดำเนินการจดทะเบียนแต่งตั้งคณะกรรมการ มพท. ชุดใหม่เรียบร้อยแล้ว โดยมีวาระ ๔ ปี มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ องค์ประกอบ คณะกรรมการ มพท. ประกอบด้วย ที่ปรึกษาคณะกรรมการมูลนิธิพัฒนาไท ๓ ท่าน และคณะกรรมการ มูลนิธิพัฒนาไท ๑๒ ท่าน

คณะกรรมการมูลนิธิพัฒนาไท

(๑๗ ก.พ. ๒๕๕๙ - ๑๖ ก.พ. ๒๕๖๓)

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวช วัฒนา
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายสุเมธ ดันติเวชกุล
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายอาคม เดิมพิทยาไพสิฐ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

คณะกรรมการ

นายปรเมธี วิมลศิริ
ประธานกรรมการ

นายกิตติศักดิ์ สินธุวนิช
รองประธานกรรมการ

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์
กรรมการ

นายพ่ายพ์ พยอมยนต์
กรรมการ

นายโสภณ สุภาพงษ์
กรรมการ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่
กรรมการ

นางสุวรรณี คำมั่น
กรรมการ

นายวิลาศ โลหิตกุล
กรรมการ

นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป
กรรมการ

นายครรชิต เข้มเฉลิม
กรรมการ

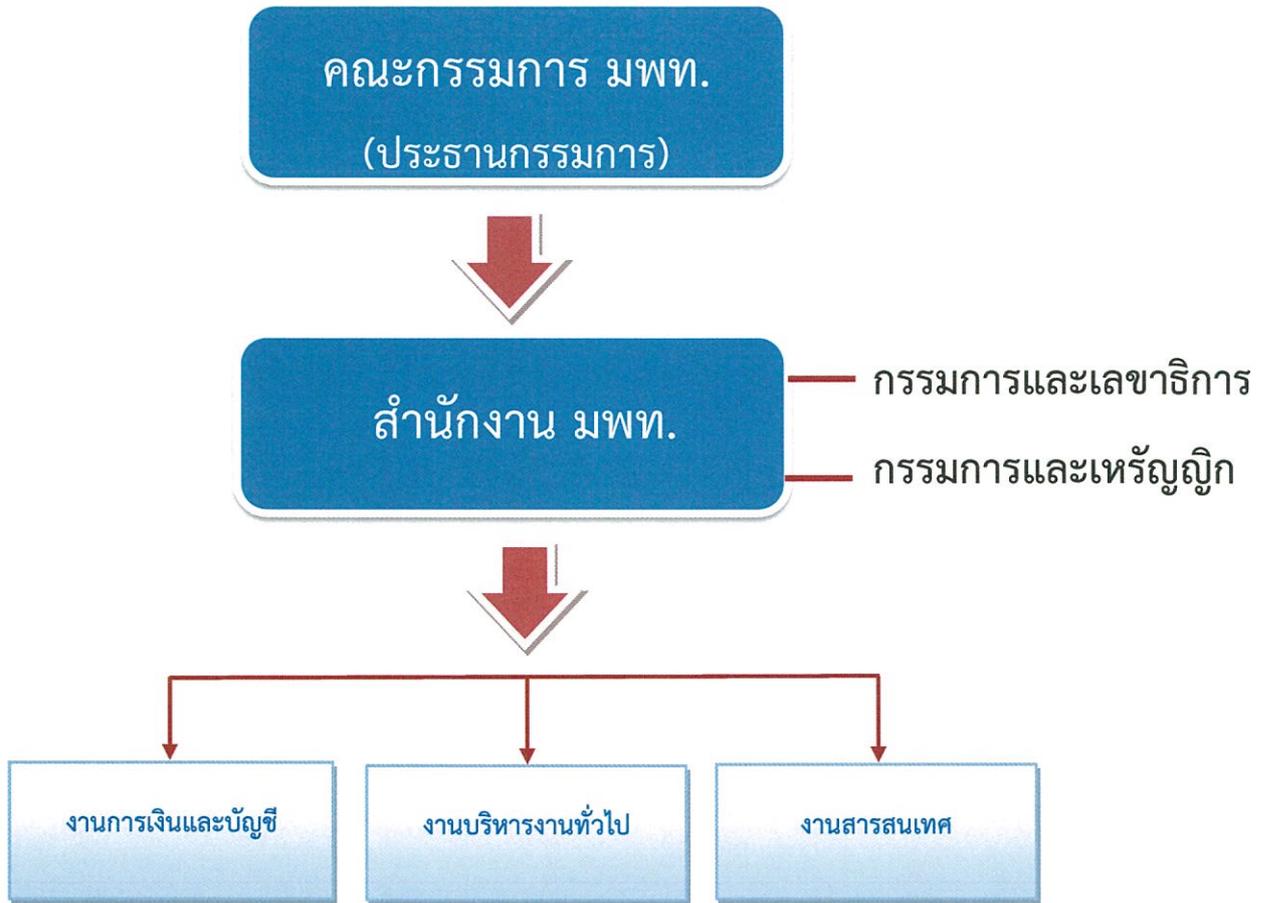

นางชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ
กรรมการและเลขาธิการ

นางสาวจินางค์กูร โรจนนันต์
กรรมการและเหรัญญิก

โครงสร้างการบริหารจัดการมูลนิธิพัฒนาไท

ส่วนที่ ๒

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๐

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการมูลนิธิพัฒนาไท ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เห็นชอบในกรอบงบประมาณและแผนการดำเนินงานมูลนิธิพัฒนาไท ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๘,๓๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็น งานธนาคารสมอง จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท และ งานบริหารจัดการ มพท. จำนวน ๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท เบิกจ่ายทั้งสิ้น ๓,๔๗๘,๑๓๗.๒๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘๐

๑. งานธนาคารสมอง

การขับเคลื่อนงานธนาคารสมองได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิพัฒนาไท ประกอบด้วย ๓ แผนงาน ได้แก่ ๑) แผนงานเสริมสร้างศักยภาพวุฒิสภาธนาคารสมอง การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความยั่งยืน และสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ๒) แผนงานสร้างองค์ความรู้ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานธนาคารสมอง และ ๓) แผนงานพัฒนาระบบสารสนเทศ ซึ่งได้ดำเนินการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. แผนงานเสริมสร้างศักยภาพวุฒิสภาสาธารณสุขการสมอง การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความยั่งยืน และสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

วุฒิสภาสาธารณสุขการสมองทั่วประเทศ ณ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๑ มีจำนวนทั้งสิ้น ๕,๐๑๐ คน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ จำนวน ๒๕๗ คน มีอายุเฉลี่ย ๗๕ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๓๙.๖๔ และระหว่าง ๗๑-๗๕ ปี ร้อยละ ๒๑.๑๘ โดยร้อยละ ๓๙.๗๖ อยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ตามลำดับ จบปริญญาตรี ร้อยละ ๔๑.๑๔ และเป็นข้าราชการ ร้อยละ ๗๙.๓๔ รองลงมาเป็นเอกชน ร้อยละ ๑๐.๗๐ มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษามากที่สุด ร้อยละ ๓๕.๖๓ รองลงมาเป็น ด้านการแพทย์ และสาธารณสุข (ร้อยละ ๙.๕๙) และด้านสังคม ชุมชน แรงงาน (ร้อยละ ๖.๖๖)

วุฒิสภาฯ มีการรวมกลุ่มและทำงานในระดับจังหวัด จำนวน ๒๓ จังหวัด ประกอบด้วย **จังหวัดที่เข้มแข็งมาก** คือ จังหวัดที่มีการรวมกลุ่มและขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๗ จังหวัด ได้แก่ จ.นครศรีธรรมราช พัทลุง ราชบุรี นนทบุรี นครราชสีมา อุบลราชธานี และสุรินทร์ **เข้มแข็งปานกลาง** คือ จังหวัดที่มีการรวมกลุ่มและขับเคลื่อนงานเป็นระยะๆ จำนวน ๑๔ จังหวัด ได้แก่ จ.บุรีรัมย์ ชัยภูมิ กาฬสินธุ์ อุดรดิตถ์ เชียงราย เชียงใหม่ สงขลา สตูล ยะลา กาญจนบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี ฉะเชิงเทรา และสระบุรี และที่เหลือ ๒ จังหวัด **มีการรวมกลุ่มแล้วและเริ่มขับเคลื่อนงาน** ได้แก่ จ.ลำปาง และสุราษฎร์ธานี อีกทั้งวุฒิสภาฯ ยังมีการรวมกลุ่มในเชิงประเด็น ได้แก่ กลุ่มสุขภาพ และกลุ่มการศึกษาและวัฒนธรรม โดยมีกิจกรรมดังนี้

๑.๑ การสนับสนุนวุฒิสภาสาธารณสุขการสมองให้เป็นกลไกขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับ ภาคีเครือข่ายการพัฒนา ทั้งภาครัฐ เอกชน ภาคการศึกษา ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติใน ๖ ด้าน ได้แก่

๑) ด้านการส่งเสริมอาชีพ รายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิต วุฒิสภาฯ ได้เข้าไปมีส่วนร่วมโดยการ

เป็นวิทยากรและที่ปรึกษา เพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ในการส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ให้กับชุมชนตลอดจนการเป็นต้นแบบในการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังตัวอย่าง

๑.๑) หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ฟาร์มอินทรีย์ตัวอย่าง จ.สุรินทร์

วุฒิสภาฯ ทำการเกษตรแบบประณีตในพื้นที่นาของตนเอง ด้วยการปลูกข้าวอินทรีย์ อาทิข้าวหอมมะลิแดง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ และปลูกพืชชนิดอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น มะนาว กลัวย มะพร้าว เป็นต้น และสนับสนุนด้านวิชาการในการพัฒนาการผลิต การแปรรูป และการจำหน่ายแบบครบวงจร แก่ผู้สนใจและภาคีเครือข่าย เพื่อเป็นตัวอย่างให้เกษตรกรที่สนใจเข้าศึกษาเรียนรู้การทำเกษตรแบบผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๒) การขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและอบรม/สาธิตกิจกรรมแบบวิถีพอเพียงให้ชุมชน วุฒิสภาฯ จ.นครราชสีมา ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต และถ่ายทอดความรู้ให้กับประชาชน ทั้งด้านเกษตรกรรม การประกอบอาชีพอื่นๆ เช่น การปลูกข้าวในวงบ่อซีเมนต์ ณ วัดอาศรมธรรมทายาท อ.สีคิ้ว การสาธิตการปลูกข้าวแบบนาโยนและการปล่อยสัตว์น้ำ ศูนย์เรียนรู้บ้านสวนโยธาสมบัติ การสอนการทำบัญชีครัวเรือนที่ชุมชน บ้านหนองบุญมาก และโรงเรียนบ้านพันสงวน ต.ปักธงชัยเหนือ อ.ปักธงชัย เป็นต้น

๑.๓) โครงการชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง บ้านทุ่งโตะห้วย หมู่ ๘ ต.โคกสัก อ.บางแก้ว จ.พัทลุง ชุมชนมีการจัดทำแผนชุมชนขึ้นมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนให้เป็นไปตามที่ต้องการและสามารถแก้ปัญหาที่ชุมชนเผชิญอยู่ร่วมกันได้ โดยคนในชุมชนร่วมกันคิด กำหนดแนวทาง และกิจกรรมการพัฒนาของชุมชนที่ยึดหลักการพึ่งพาตนเอง ลดการพึ่งพิงภายนอก ด้วยการคำนึงถึงศักยภาพ ทรัพยากร ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นเป็นหลัก ด้วยการนำข้อมูลมาร่วมวิเคราะห์ ค้นหาจุดเด่นจุดด้อยและศักยภาพของชุมชน เพื่อแก้ปัญหาชุมชนและพัฒนาท้องถิ่นตนเอง โดยชุมชนเป็นผู้จัดตั้งคณะทำงาน กำหนดรูปแบบการดำเนินงาน การบริหารจัดการ จัดลำดับความสำคัญ ตลอดจนความเร่งด่วนของปัญหาตนเองที่สอดคล้องกับความต้องการของคนส่วนใหญ่ในชุมชน เพื่อประโยชน์สูงสุดของคนในชุมชน ผลจากการดำเนินการตามแผนชุมชน ทำให้บ้านทุ่งโตะห้วยเกิดกลุ่มอาชีพขึ้น ๖ กลุ่ม ได้แก่ ๑) โครงการเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง ๒) กลุ่มเพาะเห็ด ๓) กลุ่มเลี้ยงผึ้ง ๔) การปลูกพืชผัก ๕) การปลูกพืชแซมสวนยาง และ ๖) การทำปุ๋ยหมัก ทั้งนี้ วุฒิสภาฯ จะเข้าไปหนุนเสริมในขั้นตอนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยให้คำปรึกษาแนะนำ และประสานงานหน่วยงานส่วนกลางและท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และองค์กรภาคเอกชน เพื่อช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุผลตามเป้าหมาย

๑.๔) โครงการปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น บ้านนาหม่อม หมู่ ๖ ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว จ.พัทลุง ซึ่งเป็นบ้านของวุฒิสภาฯ ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิต สนับสนุนการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ สร้างความมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือนและชุมชน การผลิตและใช้อินทรีย์เพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน สามารถจัดการดินและใช้ปุ๋ยได้อย่างถูกต้องในการเพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิตได้ด้วยตนเอง โดยดำเนินการในพื้นที่ทำกินขนาดเล็ก และแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนๆ ได้แก่ การขุดสระน้ำใช้เลี้ยงปลาและน้ำบริโภคในครัวเรือน การทำนาข้าว ทำให้มีข้าวซึ่งเป็นอาหารหลักไว้บริโภคภายในครัวเรือนอย่างเพียงพอตลอดทั้งปี การเลี้ยงสัตว์ เป็ด ไก่ กบ ปลาตุ๊ก สุกูร และทำปุ๋ย รวมทั้งพืชไร่ สำหรับใช้เป็นอาหารบริโภคภายในครัวเรือน ทำให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ มีรายได้สำหรับใช้จ่ายและอาหารสำหรับบริโภคตลอดปี ลดความเสี่ยงจากความผันแปรของธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลง

จากปัจจัยต่างๆ ปัจจุบัน เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตรตามแนวพระราชดำริ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และบทเรียนจากการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น จนกลายเป็นเครือข่ายชุมชนพอเพียงที่เชื่อมโยงกัน ด้วยหลักไม่เบียดเบียน แบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๑.๕) โครงการเศรษฐกิจพอเพียงทางด้านปศุสัตว์ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพ สร้างอาชีพเสริมและทางเลือกใหม่ เพิ่มรายได้ พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในชุมชนและบุคคลภายนอก แก้ปัญหาการว่างงานในชุมชนให้เกษตรกรแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยวุฒิสภาเป็นผู้บริหารโครงการ ดูแลเกษตรกรกลุ่มเลี้ยงสัตว์ พัฒนาผลผลิตและการตลาด ตามแนวพระราชดำริ และสนับสนุน/ประสาน/จัดหาพันธุ์สัตว์ให้กับเกษตรกร ทำให้วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงแพะพิปูน ได้รับรางวัลชนะเลิศ ประกาศเกียรติคุณวิสาหกิจชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี ๒๕๕๙ ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จ.นครศรีธรรมราช

๑.๖) โครงการ “ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง” อำเภอพุทธไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย ๒ แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบบ้านพุทธไธสง หมู่ ๑ ตำบลพุทธไธสง เป็นสวนเกษตรแบบผสมผสาน และศูนย์เรียนรู้ต้นแบบบ้านแดงใหญ่ ตำบลบ้านแดงใหญ่ เป็นศูนย์เรียนรู้ของเครือข่ายที่มีจุดเด่นด้านการส่งเสริมรายได้คือ การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การแบ่งพื้นที่ให้เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์ และนำผลผลิตไปจำหน่ายในจังหวัดนครราชสีมา

๑.๗) โครงการพัฒนาสมุนไพรเพื่อชีวิตสู่โรงเรียนและชุมชน โดยวุฒิสภา ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข และร่วมกับภาคีเครือข่าย เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

สมาพันธ์แพทย์แผนไทยภาคใต้ สมาคมเภสัชและอายุรเวทแผนโบราณจังหวัดสงขลา เกษตรอำเภอมืองสงขลา เป็นต้น จัดตั้งศูนย์สาธิตการปลูกพืชสมุนไพรและแปรรูปสมุนไพรในสถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคใต้ ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จำนวน ๙.๖ ไร่ โดยวุฒิสภา เป็นวิทยากรจัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสมุนไพร การพัฒนาสมุนไพรให้เป็นเศรษฐกิจของชุมชน จัดหาพันธุ์สมุนไพร จัดทำแปลงปลูกสมุนไพร การดูแลรักษาสมุนไพรให้อยู่รอดในหน้าแล้ง และนำสมุนไพรมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ ทำให้ชุมชนและโรงเรียนทั้งในและนอกระบบ มีแหล่งเรียนรู้ด้านสมุนไพร ฝึกทักษะและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของสมุนไพร เสริมสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและท้องถิ่น และเป็นการอนุรักษ์สมุนไพรหายาก สมุนไพรไทย สมุนไพรเศรษฐกิจ

ทดแทนสมุนไพรมะเขือเทศ รวมทั้งการขยายไปยังเครือข่ายอื่นด้วย นอกจากนี้ ในอนาคตจะดำเนินงานต่อเนื่องในการปลูกและพัฒนาสมุนไพรมะเขือเทศในพื้นที่ที่เหลือ รวมทั้งรวบรวมพันธุ์สมุนไพรมะเขือเทศและการค้นหาเอกลักษณ์ของสมุนไพรมะเขือเทศ ต.เขารูปช้าง ต่อไป

๑.๘) กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ

โดยให้ความรู้เกี่ยวกับการนำรูปภาพพระเกจิอาจารย์ และพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ ใส่ในขวดที่มีรูปแบบต่างๆ (ขวดเหล้า ขวดกาแฟ ฯลฯ) ซึ่งสามารถนำไปทำเป็นอาชีพเสริมได้

๑.๙) ศูนย์การเรียนรู้ธนาคารสมอง ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ เป็นหมู่บ้านตัวอย่างของวุฒิสภา ในการดำเนินกิจกรรมให้ประชาชนอยู่ดีกินดี บนเนื้อที่ ๕๐๔ ไร่ ประกอบด้วย (๑) ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาคุณภาพน้ำ โดยให้ความรู้ คำปรึกษา กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี ผลิตเครื่องกรองน้ำดื่ม การแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ (๒) ศูนย์การเรียนรู้การปลูกพืชอินทรีย์ โดยความร่วมมือจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เข้ามาสอนวิธีการปลูกพืชแบบไม่ใช้สารเคมี ปลูกผักอินทรีย์ การปลูกพืชแบบผสมผสาน การใช้ผืนดินอย่างคุ้มค่า การรักษาป่า การสร้างฝายถาวรในหลวง และหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๑๐) โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชาวนาปราดเปรื่อง วุฒิสภาฯ จ.อุดรดิตถ์ ร่วมกับเกษตรจังหวัด และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ คิดค้นและวิจัยการผลิตข้าวอินทรีย์ที่ลดต้นทุนการผลิต ทั้งต้นทุนเมล็ดพันธุ์ เทคโนโลยี นวัตกรรมที่ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เช่น นวัตกรรมเครื่องบดดิน เครื่องโรยดิน เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ ทำให้ต้นทุนและการใช้แรงงานลดลง เก็บเกี่ยวผลผลิตได้เพิ่มขึ้น ทำงานสะดวก ประหยัดเวลา และมีความปลอดภัยสูง ถือเป็นความสำเร็จของเกษตรกรไทย ในการนำเทคโนโลยี มาต่อยอดกับ ภูมิปัญญาชาวบ้าน ช่วยให้การผลิตข้าวอินทรีย์มีประสิทธิภาพและได้ผลผลิตสูง

๑.๑๑) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ต.เขาขลุ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี วุฒิสภาฯ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ อาทิ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดราชบุรี โรงเรียนมหาวิทยาลัย ชุมชน โดยมีการจัดกิจกรรมอบรมและให้ความรู้เรื่องแนวคิดและหลักการดำเนินชีวิต ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประกอบอาชีพ เช่น การเพาะเห็ด การบำรุงดิน ฯลฯ รวมทั้งการอบรมภาษาอังกฤษ ภาษาพม่า และภาษาลาว ให้กับเด็กนักเรียนและแกนนำชุมชน ลูกหนี้ ธกส. เป็นต้น

๑.๑๒) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ลานไม้-ไสขุน จ.นครศรีธรรมราช วุฒิสภาฯ สนับสนุนองค์ความรู้ให้แก่สมาชิกของศูนย์การเรียนรู้ และชุมชน เกี่ยวกับการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ เพื่อลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ในครอบครัว

๑.๑๓) ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(ศูนย์ปราชญ์บ้านโงกน้ำ) จ.พัทลุง

วุฒิสภาฯ จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อเป็นตัวอย่างในการทำเกษตรแบบผสมผสาน และดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการปลูกพืชหลายชนิด ทั้งผลไม้ ไม้ประดับ เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลาในบ่อดิน ผลิตปุ๋ยชีวภาพ โดยจัดอบรม หลักสูตร “การทำเกษตรและดำรงชีวิตอย่างพอเพียง” สำหรับเกษตรกรทั่วไป ประกอบด้วย แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การรวมกลุ่ม การเลี้ยงปลา ปลูกผักกินเอง การทำปลาตุ๋นร่า ฯลฯ และหลักสูตร “การดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบมีอาชีพ”

๑.๑๔) ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงผึ้งโพรง วุฒิสภาฯ จ.พัทลุง ได้ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรง

ให้แก่ราษฎร เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และเป็นอาชีพเสริม โดยการแลกเปลี่ยนความรู้ แก้ไขปัญหา และจัดอบรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งให้แก่สมาชิก รวมทั้งร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและรักษาระบบนิเวศให้สมดุลตามภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒) ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภาฯ ร่วมเรียนรู้วิเคราะห์

สภาพปัญหา และให้ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปลูกจิตสำนึกให้ชุมชนรักและหวงแหนในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยจัดทำโครงการต่างๆ อาทิ

๒.๑) โครงการป้องกันภัยแล้งและบริหารจัดการน้ำจังหวัดอุบลราชธานีและอีสานใต้ :

ธนาคารน้ำใต้ดิน (Ground water) วุฒิสภาฯ จ.อุบลราชธานี เริ่มจัดทำโครงการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาหน้าท่วม น้ำแล้ง และการขาดแคลนน้ำใช้ในบริเวณอีสานใต้ โดยมีเป้าประสงค์ที่จะจัดทำและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ธนาคารน้ำใต้ดิน ตามทฤษฎีเหวี่ยงน้ำและหลักการโลกหมุนรอบตัวเอง โดยการนำร่องวางระบบน้ำอำเภอละ ๑ ตำบล ด้วยการขุดบ่อลึกเพื่อส่งน้ำไปกักเก็บไว้ใต้ดิน เป็นการเพิ่มปริมาณน้ำบาดาลให้มากขึ้นและดินมีน้ำชุ่มตลอดเวลา สามารถเก็บน้ำฝนไว้ใช้ได้มากที่สุด ไม่เกิดน้ำท่วมจนไหลทิ้งโดยเปล่าประโยชน์ ป้องกันปัญหาน้ำแล้งและน้ำใต้ดินที่เค็ม ประชาชนมีน้ำไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอในอนาคต อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาใน ๗ มิติ คือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม/วัฒนธรรม/ศาสนา การศึกษา สุขภาวะ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน และประชาธิปไตย/การมีส่วนร่วม/ประชาธิปไตย ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปัจจุบันโครงการธนาคารน้ำใต้ดินได้เผยแพร่ไปยังจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ โดยเฉพาะพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี ขอนแก่น มหาสารคาม และนครราชสีมา ซึ่งวุฒิสภาฯ จ.นครราชสีมา ได้นำหลักการดังกล่าวมาดำเนินการในพื้นที่ต้นแบบที่ อ.ขามทะเลสอ เป็นแห่งแรก เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ และขยายไปในหลายพื้นที่/จังหวัด เพื่อแก้ปัญหาหน้าท่วม น้ำแล้ง ให้แก่ประชาชนและเกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน

๒.๒) การปลูกต้นไม้และการพัฒนาคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เป็นการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ และปลูกต้นไม้ในพื้นที่ต่างๆ โดยเฉพาะไม้ท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ภายใต้กิจกรรมโครงการพัฒนาคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ร่วมกับประชาชน ชุมชน โรงเรียน และหมู่บ้านใกล้เคียง รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรเอกชน เช่น การปลูกป่าในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ต.หนองน้ำใส อ.สีคิ้ว และการปลูกป่าในพื้นที่สาธารณประโยชน์ วัดบ้านมาบมะค่า อ.เมือง จ.นครราชสีมา เป็นต้น ผลจากการดำเนินโครงการทำให้พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกลับมาดีขึ้น เกิดจิตสำนึกรักท้องถิ่น และความร่วมมือของคนในชุมชนและภาคีเครือข่าย

๒.๓) โครงการฝายมีชีวิต วุฒิสภาฯ จ.นครราชสีมา เป็นผู้จัดประกายการฟื้นฟูพื้นที่ป่า โดยธรรมชาติ ด้วยการนำฝายมีชีวิตมาบริหารจัดการแก้ปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำหลาก และเพิ่มน้ำใต้ดินให้ชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำบริโภคและน้ำใช้ทำการเกษตรทุกปี รวมทั้งปรับเปลี่ยนทัศนคติ

ของคนในชุมชนในการฟื้นฟูระบบนิเวศให้กลับคืนความอุดมสมบูรณ์เหมือนเดิม โดยจัดตั้งสถาบันการเรียนรู้เพื่อการจัดการตนเอง เมื่อปี ๒๕๕๓ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้การคืนความหลากหลายทางชีวภาพสู่คลองผ่านเวทีประชาเข้าใจ โดยชาวบ้านจะจัดกลุ่มกันเองเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาของตนเองในการจัดการ ดิน น้ำ ป่า โดยใช้เทคนิคการสร้างฝายมีชีวิตในการยกระดับน้ำแทนการขุดลอกคลอง และชุมชนร่วมมือกันลงทุนลงแรงเองทั้งหมด โดยไม่ใช้งบประมาณจากภาครัฐ การถ่ายทอดองค์ความรู้ สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน การนำวัสดุอุปกรณ์และแรงงานในชุมชนมาใช้ และนวัตกรรมการสร้างฝาย ซึ่งการสร้างฝายนั้นจะมีโครงสร้างตัวฝายทำด้วยไม้ไผ่ จากนั้นจะปลูกต้นไม้ขึ้นทั้งสองฝั่งและทิ้งไว้ประมาณ ๓-๕ ปี รากของต้นไม้ก็จะงอกออกมาเต็มทีและเลื้อยซัดไปตามช่องไม้ไผ่ไปประสานกัน ช่วยยึดโครงสร้างฝายให้แข็งแรง โดยตัวฝายจะเป็นตัวกั้นชะลอน้ำ ดินเก็บกักน้ำ และพืชทั้งสองฝั่งคลองเป็นตัวให้น้ำ โดยทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ สถาบันการเรียนรู้เพื่อการจัดการตนเอง สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จ.นครศรีธรรมราช องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการจังหวัด มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ โรงเรียน และกองทัพภาคที่ ๔ ปัจจุบันพื้นดินมีความชุ่มชื้น น้ำไหลเข้าสู่ทางน้ำต่างๆ มากขึ้น เรือกสวนไร่นามีน้ำใช้ในระบบเกษตรกรรมคนมีน้ำอุปโภค และชุมชนมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน รวมทั้งเผยแพร่ขยายผลไปยังพื้นที่อื่นๆ ทั่วประเทศ กว่า ๖๐๐ ตำบล

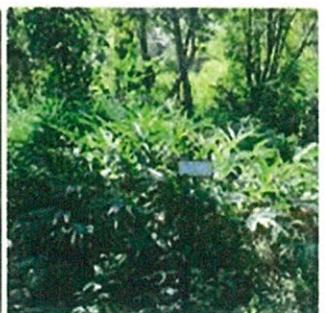
๒.๔) โครงการปลูกต้นไม้ในพื้นที่สาธารณะ วุฒิสภาฯ ดำเนินการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ต่าง ๆ ร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ จ.บุรีรัมย์ การปลูกต้นจันทน์ จำนวน ๑๐๐ ต้น บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยตลาด ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง และการปลูกต้นไม้ในสถานพินิจเพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชน จ.ราชบุรี เช่น โครงการศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ริมถนน วัด โรงเรียน เริ่มจากตำบลธรรมเสน และขยายผลในพื้นที่สาธารณะอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง และ จ.ชัยภูมิ ปลูกต้นไม้ เป็นประจำทุกปี เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์อนุรักษ์ป่าและทรัพยากรธรรมชาติ และเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แก่ชุมชน

๒.๕) โครงการอนุรักษ์ดินและน้ำ วุฒิสภาฯ เป็นหมอดิน ดำเนินการอนุรักษ์ดินด้วยการทำปุ๋ยหมัก พื้นฟูดินตามธรรมชาติ การรักษาดินเปรี้ยวและดินเค็ม

๒.๖) โครงการศูนย์เรียนรู้ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บ้านโคกพะยอม จ.สตูล เป็นการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น และการกำหนดกฎ กติกา และระเบียบภายในชุมชน เพื่ออนุรักษ์ป่าชุมชน เผยแพร่องค์ความรู้ของชุมชน และสร้างรายได้เสริมให้แก่คนในชุมชน โดยวุฒิสภาฯ เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ

๒.๗) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพ

รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วุฒิสภาฯ จ.เชียงราย ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นและอาเซียน และเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการโครงการ ผลักดันให้มีการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ดำเนินการสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียน และส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัย

ราชภัฏเชียงราย เช่น ผลิตภัณฑ์จากต้นโฝงแฝง ถั่วเน่า ชาเขียว สมุนไพรรางแดง ข้าวควบ เป็นต้น โดยจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ทำการรวบรวม สืบค้น วิจัยผักพื้นบ้าน ตลอดจนเป็นสถานที่จัดแสดงนิทรรศการพันธุ์พืชที่ใช้เป็นอาหาร พืชสมุนไพร เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน ได้ใช้เป็นเส้นทางศึกษาระบบชาติในป่า ดำเนินการใน ๖ ด้าน ดังนี้ (๑) ปกป้องพันธุ์กรรมพืชในพื้นที่ปกปัก โดยจัดทำแผนที่ขอบเขตป่าปกปัก ๑๓.๔ ไร่ (๒) การสำรวจและเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช พรรณไม้ดอกหอมพื้นบ้าน อำเภอพาน เส้นใยธรรมชาติในท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย (๓) ปลูกและรวบรวมรักษาพันธุ์กรรมพืช เช่น พันธุ์กล้วยพื้นเมือง พันธุ์ไม้เด่นไม้หายาก พืชอาหาร ไม้ผลท้องถิ่นและพันธุ์พืชพื้นเมือง (๔) อนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุ์กรรมพืชในพระเวสสันดรชาดก ๑๓ กัณฑ์ กับวิถีชีวิตของชาวล้านนา พัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าว เรียบเรียงและจัดพิมพ์หนังสือ “ผลิตภัณฑ์จากชาวล้านนา” การผลิตซาก้องแกบ (ขารางแดง) (๕) ศูนย์ข้อมูลพันธุ์กรรมพืช โดยพัฒนาระบบสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลสำหรับผู้สนใจ และ (๖) การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช มีการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน นิทรรศการพืชกับวิถีชีวิตคนล้านนา สนับสนุนการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียนเครือข่าย โรงเรียนบ้านเมืองชุม อำเภอเวียงชัย นอกจากนี้ ยังประสานการทำงานร่วมกับพระพุทธิญาณมุนี เจ้าอาวาสวัดพระธาตุผาง ในการอนุรักษ์ข้าวพื้นเมืองเชียงแสน และนำไปสู่กิจกรรมต่างๆ เช่น การศึกษาและสำรวจพันธุ์ข้าวพื้นเมือง การพัฒนาแปลงสาธิตการอนุรักษ์พันธุ์กรรมข้าวพื้นเมืองเชียงแสน การจัดทำฐานข้อมูลแผนที่ GIS ข้าวพื้นเมืองเชียงแสน การจัดนิทรรศการ “ภูมิปัญญาข้าวกับวิถีชุมชนอำเภอเชียงแสน” เป็นต้น

๒.๘) โครงการระบบฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อการจัดการชุมชน วุฒิสภา จ.เชียงราย ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในการศึกษาและสำรวจข้อมูลด้านทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อการจัดการชุมชน โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัย โรงเรียน ชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนในฐานะเจ้าของพื้นที่เข้ามาร่วมสำรวจ จัดเก็บ และรวบรวมฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานประชากร การประกอบอาชีพ วิถีชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ โบราณคดี พันธุ์กรรมพืช การใช้ประโยชน์ของพืชและสัตว์ในท้องถิ่น โดยมีกิจกรรม ดังนี้ (๑) ทำความเข้าใจโครงการและการวางแผนดำเนินงานร่วมกับชุมชน (๒) ฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการสำรวจแก่อาสาสมัคร (๓) สำรวจความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์ พืช สัตว์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น (๔) ตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องของภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิชาการ (๕) จัดทำบทเรียนท้องถิ่น/แผนชุมชนเพื่อการจัดการทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น (๖) จัดเวทีสรุปผลการดำเนินงานและนิทรรศการ และ (๗) จัดทำเอกสารสรุปการถอดองค์ความรู้จาก การดำเนินงาน และจัดเก็บข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นในระบบฐานข้อมูลกลาง ที่มีการจัดตั้งขึ้นตามพระราชดำริของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ รวมถึงจัดทำเป็นเอกสารฐานข้อมูลทรัพยากรแต่ละท้องถิ่น นอกจากนี้ ในอนาคตจะมีการขยายการสำรวจฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้ท้องถิ่นนำไปวางแผนการจัดการชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่น เช่น การศึกษาศักยภาพต้นลิงลาวในการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศ และคุณค่าทางโภชนาการ

๒.๙) โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อม และต้นน้ำลำธาร จ.เชียงใหม่ วุฒิสภาฯ เป็นวิทยากร
 เรื่องทรัพยากรธรรมชาติ แนวคิดในการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์
 จากต้นน้ำของแต่ละชุมชน ประสานงานและร่วมทำฝายชะลอน้ำ
 ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดูแล รักษา
 และใช้ประโยชน์จากดิน น้ำ และป่าตามวิถีชุมชน รวมถึงการจัดทำ
 แนวกันไฟ เขตป่าชุมชน เขตป่าอนุรักษ์ เขตป่าต้นน้ำ พิธีกรรมบวช
 ป่า อธิษฐานป่า สืบทอดภูมิปัญญาความเชื่อการอนุรักษ์ป่า รวมถึง
 การประสานความร่วมมือกับภาคีการพัฒนาต่างๆ ให้เข้ามา
 ช่วยเหลือชุมชน

๒.๑๐) โครงการสร้างฝายชะลอน้ำ จ.สงขลา วุฒิสภาฯ ประสานเครือข่ายในการจัดห
 งบประมาณและบุคลากร ในการสนับสนุนการจัดสร้างฝายชะลอน้ำจากหลายหน่วยงาน อาทิ บริษัท ไทยน้ำทิพย์
 จำกัด มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ สโมสรโรตารี สโมสรไลออน เป็นต้น เพื่อให้ชุมชนมีแหล่งน้ำกินน้ำใช้
 พัฒนาดินให้ชุ่มชื้น ลดภาวะโลกร้อน แก้ปัญหาน้ำท่วม และเป็นที่อยู่ของปลา ซึ่งได้ดำเนินการแล้วที่น้ำตกผารำ
 ดอนหอยโข่ง จำนวน ๒๐๐ ฝาย

๓) ด้านการสาธารณสุขและสังคมสงเคราะห์

วุฒิสภาฯ ดำเนินโครงการและจัดกิจกรรม
 ในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพทางกายและ
 ใจของคนในชุมชนและประชาชนทั่วไป ให้มีร่างกายแข็งแรงและมี
 ความสุข ซึ่งได้ดำเนินกิจกรรม/โครงการต่างๆ ในแต่ละภูมิภาค ดังนี้

๓.๑) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพเครือข่ายผู้สูงอายุ อ.วารินชำราบ วุฒิสภาฯ
 ร่วมกับภาคีเครือข่ายต่างๆ จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์
 แข็งแรง มีความรักความอบอุ่นในครอบครัว ความปลอดภัย ความเอื้ออาทร และความเสียสละเพื่อส่วนรวม เช่น
 ปฏิบัติธรรมและอบรมวิปัสสนากรรมฐาน ส่งเสริมการดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย สอนการทำบัญชีครัวเรือน
 เป็นต้น ส่งผลให้ผู้สูงอายุในชุมชนมีร่างกายแข็งแรง คุณภาพชีวิตดีขึ้น สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข

๓.๒) โครงการสายใยรักผู้สูงวัย ๑๐๐ ปีขึ้นไป ร่วมกับมูลนิธิศรัทธาโคกราช เป็นการพัฒนา
 คุณภาพชีวิตและให้กำลังใจผู้สูงวัยที่มีอายุ ๑๐๐ ปีขึ้นไป ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

๓.๓) การส่งเสริมการออกกำลังกาย แบบจินกังกง จ.นันทบุรี
 วุฒิสภาฯ เป็นวิทยากรและสาธิตการออกกำลังกาย ด้วยการยืดเส้น ยืดสาย
 ผสมผสานแบบจินกังกงของคนจีนโบราณ ให้แก่ผู้สูงอายุและเยาวชนตาม
 สถานที่ต่างๆ เช่น คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์บริการ
 ผู้สูงอายุ เทศบาลนครนนท์ เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างกล้ามเนื้อ ลดอาการเจ็บปวด
 ชะลอความแก่ และทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง

๓.๔) **โครงการดนตรีไทยจิตอาสา จ.บุรีรัมย์** วุฒิสภาฯ เป็นสมาชิกของวงดนตรีไทยจิตอาสา จัดแสดงที่โรงพยาบาลบุรีรัมย์ ทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี วันละ ๒ ชั่วโมง เพื่อให้ผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วยที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลรู้สึกผ่อนคลาย คลายกังวล นอกจากนี้ ยังจัดแสดงที่บ้านบุรีรัมย์ (บ้านพักผู้สูงอายุ) เพื่อพบปะ แบ่งปัน และมอบความอบอุ่นให้ผู้สูงอายุ ไม่ให้รู้สึกโดดเดี่ยวหรือถูกทอดทิ้ง โดยจัดกิจกรรมทุกวันศุกร์ที่ ๓ ของเดือน ครั้งละ ๓ ชั่วโมง

๓.๕) **โครงการเสริมสร้างการออกกำลังกายอย่างถูกวิธี** โดยส่งเสริมการออกกำลังกาย การทำกิจกรรมร่วมกัน ให้ความรู้ในการออกกำลังกายอย่างถูกวิธี และนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง เพื่อรักษาสุขภาพให้แข็งแรง ป้องกันโรค และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมให้คงอยู่ต่อไป

๓.๖) **การบรรยายให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพด้วยวิถีธรรมชาติบำบัดและการดูแลสุขภาพอื่นๆ** ให้แก่สมาชิกชมรมผู้สูงอายุ เช่น การใช้อาหารช่วยดูแลสุขภาพ อาหารแก้เบาหวาน ความดัน มะเร็ง รวมถึงการสาธิตประกอบการบรรยาย การสอนร้องเพลงประกอบท่าทาง เพื่อรักษาโรคต่างๆ เช่น ระบบหมุนเวียนของโลหิต ประสาท ทรวงอกแข็งแรง การฝึกทำสมาธิ และการเป็นผู้ให้และผู้รับที่ดีตามบุญกิริยาวัตถุ ๑๐

๓.๗) **โครงการหมอชาวบ้าน** โดยการปลูกพืชสมุนไพรไทย และเป็นแพทย์แผนไทยรักษาคนไข้ และสอนเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยและพืชสมุนไพรไทยให้แก่นักศึกษาและผู้สนใจ

๓.๘) **โครงการอุปกรณ์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ขาดการพึ่งพิง** วุฒิสภาฯ จ.อุดรดิตถ์ คิดค้นอุปกรณ์เสริมสร้างและฟื้นฟูสุขภาพให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ขาดภาวะพึ่งพิง โดยใช้วัสดุเหลือใช้หรือวัสดุหาง่ายรอบๆ ตัว มาประดิษฐ์เป็นอุปกรณ์ต่างๆ เช่น มะค่านวดฝ่ามือ ยางยืดกล้ามเนื้อ กะลาพาเพลิน ฟันลาดพิฆาตตะคริว ลูกคิดนวดฝ่าเท้า เป็นต้น ทั้งนี้ สมาชิกวุฒิสภาฯ เป็นผู้ทดลองใช้อุปกรณ์ก่อน เมื่อได้ผลดีแล้ว จึงนำอุปกรณ์ไปเผยแพร่ให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สาธารณสุขจังหวัด ชมรมผู้สูงอายุและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๙) **ชมรมกีฬาฟุตบอล** วุฒิสภา มีความสนใจกีฬาฟุตบอล จึงของบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อจัดอบรมวุฒิสภา จำนวน ๕๐ คน เกี่ยวกับกติกา และวิธีการเล่น เมื่อวุฒิสภาเรียนรู้วิธีการเล่น และมีความเข้าใจในกติกาแล้ว จึงจัดตั้งชมรมโดยขอใช้พื้นที่วัดกลางธรรมสารเป็นสนามฝึกซ้อม โดยมีการฝึกซ้อมทุกวันจันทร์ พุธ และเสาร์ เวลา ๑๕.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. อันเป็นการส่งเสริมการออกกำลังกายในผู้สูงอายุและผู้ที่มีสนใจให้มีสุขภาพแข็งแรง นอกจากนี้ ยังมีการจัดการแข่งขันระหว่างวุฒิสภา เป็นประจำอีกด้วย

๓.๑๐) **ชมรมดนตรีและลีลาศเพื่อสุขภาพกายและจิตใจ** วุฒิสภา รวมตัวกันจัดตั้งชมรมดนตรีและลีลาศเพื่อสุขภาพกายและจิตใจ โดยทำกิจกรรมจิตอาสาร้องเพลงที่โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ทุกวันพุธ เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๔.๐๐ น. เพื่อมอบความบันเทิงแก่ผู้ป่วยและสร้างความผ่อนคลายให้แก่ผู้ป่วยและญาติที่เข้ามาใช้บริการ อีกทั้งยังรวมตัวกันฝึกซ้อมการเต้นลีลาศเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ทุกวันจันทร์ - พุธ เวลา ๑๘.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. ด้วย

๔) ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม

วุฒิสภา เป็นที่ปรึกษา วิทยากร คณะกรรมการ และคณะทำงาน รวมทั้งเป็นผู้ประสานเครือข่ายในการเผยแพร่ความรู้ ฟื้นฟู และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมให้คงอยู่สืบไป โดยมีกิจกรรมในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

๔.๑) **โครงการแห่เทียนพรรษาอุบลราชธานี**
อยู่อารยธรรมอุษาคเนย์ ประเพณีงานแห่เทียนพรรษาถือเป็นงานบุญที่สำคัญที่สุดของจังหวัดอุบลราชธานี เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยจะจัดอย่างยิ่งใหญ่ในทุกๆ ปี ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ และแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ หรือวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษาของทุกปี เพื่อสืบสานวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น พิธีแห่เทียนพรรษาและประกวดการแกะสลักเทียนพรรษา ที่มีลวดลายเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและข้อคิดทางธรรมะ โดยวัดต่างๆ จะมีช่างมาแกะสลักเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวของพระพุทธศาสนาลงบนเทียนพรรษา ทั้งนี้วุฒิสภา ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานให้หน่วยงานต่างๆ ได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน และนำกิจกรรมฟ้อนถวายมือเพื่อสุขภาพมาจัดแสดงในประเพณีดังกล่าวด้วย

๔.๒) **โครงการเชิดชูเกียรติและรำลึกหม่อมเจียงคำ ชุมพล ณ อยุธยา** ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ วุฒิสภา ริเริ่มและประสานงานกับภาคีเครือข่ายต่างๆ ในจังหวัดอุบลราชธานี องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน ในการจัดกิจกรรมทุกปี เพื่อเชิดชูเกียรติและเผยแพร่ชีวประวัติ หม่อมเจียงคำ ชุมพล ณ อยุธยา ผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีกิจกรรมต่างๆ เช่น การแสดงจากภาคส่วนต่างๆ การแสดงฟ้อนรำเชิดชูเกียรติ พิธีมอบรางวัลหม่อมเจียงคำ ชุมพล ณ อยุธยา การกล่าวสดุดี และการจัดทรรศการชีวประวัติจังหวัดอุบลราชธานี เป็นต้น

๔.๓) โครงการอ่านภาพจดหมายเหตุและเสวนาภาพเก่าเล่าเรื่อง และโครงการศึกษาประวัติศาสตร์สงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยและจังหวัดอุบลราชธานี วุฒิสภาฯ ได้มองเห็นความสำคัญของประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของจังหวัด จึงร่วมกับภาคีเครือข่ายรวบรวมข้อมูลภายในจังหวัด และประสานกับต่างประเทศขอลิขสิทธิ์รูปภาพในการจัดกิจกรรม เริ่มตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๕๙ โดยศึกษาข้อมูลและหลักฐานต่างๆ ในอดีต และเสนอภาพเก่าที่หาดูได้ยากและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดอุบลราชธานี แล้วนำมารวบรวม จัดกลุ่มเรื่องราวต่างๆ และจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ โดยมีกิจกรรมเสวนาภาพเก่าเล่าเรื่องที่มีเจ้าของภาพเป็นวิทยากรให้ความรู้ จนเกิดการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติศาสตร์สมัยสงครามโลกครั้งที่สองที่เกี่ยวข้องกับอุบลราชธานี

๔.๔) การนำเสนอวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหารเป็นมรดกโลก สืบเนื่องจากมติที่ประชุมประจำเดือนของวุฒิสภาฯ ต้องการอนุรักษ์วัดพระมหาธาตุฯ นครศรีธรรมราช ซึ่งสร้างขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๑๐๙๓ และกรมศิลปากร ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๓๔ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๙ ให้วัดพระมหาธาตุฯ เป็นโบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรมและศาสนาเก่าแก่ของไทยให้คงอยู่เป็นมรดกตกทอดสืบไป โดยวุฒิสภาฯ ได้ริเริ่มการนำเสนอวัดพระมหาธาตุสู่มรดกโลก และร่วมเป็นกรรมการและคณะทำงานในการค้นหาหลักฐานและจัดทำข้อมูล ร่วมกับเครือข่ายกรมศิลปากร ผู้ว่าราชการจังหวัด สำนักพุทธสมาคม จ.นครศรีธรรมราช โยธาธิการจังหวัด เทศบาล เอกชน ชุมชน และ อบจ. ซึ่งคณะกรรมการมรดกโลก มีมติในการประชุมคณะกรรมการสมัยที่ ๓๗ ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ รับรองวัดพระมหาธาตุฯ เข้าสู่บัญชีเบื้องต้น ก่อนเสนอขึ้นทะเบียนมรดกโลก ปัจจุบัน อยู่ระหว่างการจัดทำหนังสือต่างๆ ว่าด้วยวัดพระมหาธาตุฯ เพื่อใช้เป็นภาคผนวกของเอกสารฉบับสมบูรณ์ หรือ Nomination Dossier และการบูรณะองค์พระบรมธาตุเจดีย์นครศรีธรรมราช

๔.๕) การอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นไท-ยวน บ้านคูบัว ต.คูบัว วุฒิสภาฯ

จ.ราชบุรี ผู้สืบสายเลือดชาวไทย-ยวน มีความตั้งใจที่จะสืบทอดภูมิปัญญาและฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นไท-ยวน ให้มีความยั่งยืน โดยเริ่มดำเนินการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมด้านต่างๆ อาทิ การสอนทอผ้าจก ภาษา การแต่งกาย ตั้งแต่ยังไม่เกษียณอายุราชการ จากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้เสนอโครงการตั้งศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านราชบุรี โดยร่วมมือกับหน่วยงานราชการ อาทิ กรมอาชีวศึกษา กรมสามัญศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สถาบันพัฒนาแรงงานภาคกลาง เพื่อผลักดันและสนับสนุนให้จัดทำหลักสูตรการทอผ้าจกและเปิดสอนให้แก่แก่นักเรียนนักศึกษา กลุ่มแม่บ้านที่สนใจทอผ้าจกเป็นอาชีพเสริมแบบยั่งยืน

และเป็นแหล่งจำหน่ายผ้าจากในชุมชน ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ วุฒิสภาฯ ร่วมกับคณะผู้สูงอายุที่ใช้ชื่อว่า “คณะผู้สูงอายุรวมตัวก่อการดี” จัดตั้ง “จิตอาสาภรณ์สถานบ้านคูบัว” ขึ้น ภายในบริเวณวัดโฆลงสุวรรณคีรี และก่อตั้งสหกรณ์การเกษตรไทย-ยวน จำกัด ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อให้ชาวบ้านที่รวมกลุ่มผลิตผ้าขึ้นต้นจกมีสถานที่จำหน่ายผ้าทอมือ จากการดำเนินการดังกล่าว ทำให้ชาวไทย-ยวน ในจังหวัดราชบุรีมีความภาคภูมิใจ รักถิ่นฐาน และรักเหง้าแห่งตน และสร้างอาชีพการทอผ้าจากให้แก่ผู้ที่สนใจในชุมชน รวมทั้งการก่อตั้งสหกรณ์ทำให้สมาชิกมีรายได้และความเป็นอยู่ดีขึ้น และมีการช่วยเหลือซึ่งกัน สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๔.๖) โครงการทอผ้าขึ้นต้นแดง เป็นการปลูกฝังให้คนในท้องถิ่นอนุรักษ์ความเป็นไทย ร่วมสืบสานวัฒนธรรมพื้นเมือง โดยจัดอบรมและถ่ายทอดความรู้และเทคนิคในการทอผ้าขึ้น การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ให้แก่คนในท้องถิ่นและผู้สนใจ ทำให้ชาวบ้านมีอาชีพและรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพหลัก

๔.๗) โครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ วุฒิสภาฯ จ.เพชรบุรี จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติฯ อาทิ การประกวดเล่นนิทานประกอบท่าทางเทิดพระคุณแม่ หนูน้อยวาดภาพ เฉลิมพระเกียรติ ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี และโรงเรียนต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รู้จักบทบาทหน้าที่ในการสืบสานวัฒนธรรมไทย มีคุณธรรมจริยธรรม ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ทำให้เด็ก มีประสบการณ์ ความรู้ จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และกล้าแสดงออก

๔.๘) โครงการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและการแสดงท้องถิ่น จ.ยะลา เป็นการถ่ายทอดศิลปะ การละเล่นพื้นบ้านของชาวมุสลิม เพื่ออนุรักษ์ไว้ไม่ให้สูญหาย โดยสอนเด็กนักเรียน ตั้งแต่เด็กอนุบาลจนถึงมัธยม รวมทั้งเยาวชนและผู้อาวุโสที่มีความสนใจและมีใจรัก ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ โดยไม่มีค่าตอบแทนใดๆ

๕) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

วุฒิสภาฯ ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และโรงเรียน โดยเป็น

วิทยากร ที่ปรึกษา กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์พิเศษ ในการ ถ่ายทอดประสบการณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ นักเรียน นักศึกษา ฯลฯ เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อตนเองและส่วนรวม โดยมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

๕.๑) โครงการวุฒิสภาฯ สอนภาษาอังกฤษ จังหวัดอุบลราชธานี กับ การพัฒนาภาษาอังกฤษยุคอาเซียน เริ่มในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ไทยได้ก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้ว วุฒิสภาฯ ได้เห็นความสำคัญของการใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ จึงเริ่มเป็นวิทยากรให้ความรู้ภาษาอังกฤษ

และประสานกับชาวต่างชาติเจ้าของภาษา มาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ตำรวจที่กองกำกับการตำรวจภูธร จังหวัดอุบลราชธานี อีกทั้งมีแนวคิดในการขยายผลการอบรมภาษาต่างประเทศให้วุฒิสภา เพื่อพัฒนาทักษะ และเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร

๕.๒) การสอนภาษาอังกฤษ/เขมร เพื่อการอาชีพและการสื่อสาร จ.สุรินทร์ วุฒิสภา เป็นวิทยากรร่วมกับบุคลากรทางการศึกษา อาสาสมัครเจ้าของภาษาในจังหวัด และกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวง แรงงานสอนภาษาตามความต้องการของนักเรียน นักศึกษา องค์กรเอกชน กลุ่มคนวัยทำงาน เช่น ข้าราชการ พนักงานโรงแรม โรงพยาบาล เป็นต้น และผู้สนใจทั่วไปภายในจังหวัดและจังหวัดอื่นๆ และการจัดหลักสูตรภาษา เขมรเพื่อการสื่อสาร โดยอบรมการใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาเขมร และภาษา อาเซียน ในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพด้านต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของกัมพูชา ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาเขมร ระดับพื้นฐานและคำศัพท์เฉพาะสาขาอาชีพต่างๆ ในการทำงานได้ ทั้งนี้ ได้เปิดอบรมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึงปัจจุบัน

๕.๓) โครงการลูกคิดจินตนาการ จ.นครราชสีมา วุฒิสภา ได้ร่วมกันดำเนิน “โครงการสอน จินตคณิตลูกคิดจินตนาการ” ให้แก่เด็กและเยาวชน ครู วุฒิสภา และผู้ที่สนใจ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยใช้ ลูกคิดญี่ปุ่น ที่เรียกว่า “Soroban Abacus” เป็นสื่อกลางในการพัฒนาศักยภาพสมองทั้งสองซีก ทำให้เด็กเข้าใจ เรื่องจำนวนและตัวเลข สามารถคิดเลขได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว และต่อเนื่อง ทั้งการบวก ลบ คูณ หาร ส่งผลให้เด็กมีสมาธิ มีความมั่นใจในตัวเอง และสามารถเรียนรู้วิชาอื่นๆ ได้เร็วยิ่งขึ้น ผู้ใหญ่มีสมาธิมากขึ้นมีพัฒนา การด้านการคิดวิเคราะห์ และสามารถนำไปเผยแพร่ได้ อันเป็นการพัฒนาสมองทั้งสองด้านให้เกิดดุลยภาพ

๕.๔) โครงการอบรมภาษาอังกฤษให้กับเยาวชน วุฒิสภา จ.นนทบุรี เปิดสอนภาษาอังกฤษ ให้แก่เด็กและเยาวชน ณ หมู่บ้านเอื้ออาทรตำบลท่าอิฐ จังหวัดนนทบุรี และ เปิด web สอนภาษาอังกฤษ ให้แก่ผู้ที่สนใจทั่วไป

๕.๕) โครงการธรรมนูญหมู่บ้านสันติสุข ๙ ดี คนบุรีรัมย์ ครอบครัวเดียวกัน สายเลือดเดียวกัน **ลูกหลานรักษากาลที่ ๑** เนื่องจากปัจจุบันมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นมากมายในสังคม โดยเฉพาะปัญหาเด็กและเยาวชน เช่น

คุณแม่วัยใส เด็กติดเกมส์ เป็นต้น วุฒิสภา จังหวัดบุรีรัมย์เล็งเห็นถึง ความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดตั้งโครงการดังกล่าวขึ้น เพื่ออบรมเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ควบคู่คุณธรรม รวมถึง ให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในการอบรมบ่มนิสัยลูกหลานให้เป็นอนาคต ของชาติที่มีคุณภาพ โดยเป็นวิทยากรจัดอบรมประจำปีในโรงเรียน จำนวน ๕ แห่งๆ ละ ๑ ครั้ง ช่วงเวลา ๑๔.๐๐ – ๑๖.๐๐ น. การอบรมมี ทั้งด้านวิชาการและคุณธรรม เช่น การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การดูแลบุตรหลาน ลักษณะหญิง/ชายยุคใหม่ เป็นต้น ที่ยึดหลัก “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สู่บุรีรัมย์ ๙ ดี คนบุรีรัมย์ ครอบครัวเดียวกัน

สายเลือดเดียวกัน ลูกหลานรัชกาลที่ ๑” ประกอบด้วย เป็นคนดี มีปัญญาดี มีรายได้สมดุล สุขภาพแข็งแรง สิ่งแวดล้อมสมบูรณ์ สังคมอบอุ่น หลุดพ้นอาชญากรรม จัดตั้งกองทุนพึ่งพาตนเอง และสร้างความเข้มแข็ง คณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชน

๕.๖) โครงการให้ความรู้และออกเยี่ยมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ จัดตั้งขึ้นเพื่อต้องการให้โอกาสแก่เด็กหรือเยาวชนที่เคยกระทำผิดพลาด ให้สามารถเติบโตอย่างมีภูมิคุ้มกัน และกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข โดยการออกเยี่ยมติดตามความประพฤติ จัดอบรมให้ความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานพินิจและที่พ้นโทษแล้ว เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปและด้านอาชีพ เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ในอนาคต โดยจะจัดอบรมทุกเดือนๆ ละ ๑ ครั้ง ดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ และจะดำเนินการต่อไป

๕.๗) โรงเรียนผู้สูงอายุ วุฒิสภาฯ จ.กาฬสินธุ์ ร่วมจัดตั้งและเป็นวิทยากรในโรงเรียนผู้สูงอายุของเทศบาล ต.ยางตลาด เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการดูแลรักษาสุขภาพตนเอง สังคม วัฒนธรรมและความรู้ด้านต่างๆ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๕.๘) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและผู้สูงอายุ วุฒิสภาฯ จ.กาฬสินธุ์ และภาคีเครือข่าย เป็นวิทยากรให้ความรู้ในด้านต่างๆ เช่น อบรมคุณธรรม และจริยธรรมให้เยาวชนในเขตเทศบาลเมือง และการสอนภาษาไทยที่โรงเรียนพระปริยัติธรรม เป็นต้น

๕.๙) โครงการ “แหล่งเรียนรู้ประวัติและผลงานของพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)” วุฒิสภาฯ จ.ฉะเชิงเทรา ด้านการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล ๒ พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) ร่วมจัดทำโครงการแหล่งเรียนรู้ประวัติและผลงานของพระยาศรีสุนทรโวหาร เพื่อให้โรงเรียนเทศบาล ๒ เป็นแหล่งเรียนรู้ รวบรวมประวัติ และเผยแพร่ผลงานต่างๆ ของพระยาศรีสุนทรโวหาร ให้เป็นที่รู้จักต่อสาธารณะ พร้อมทั้งพัฒนาเป็นโรงเรียนตัวอย่างที่ใช้วิธีการสอนภาษาไทยของพระยาศรีสุนทรโวหาร ในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ในทุกระดับชั้น

๕.๑๐) โครงการหมอภาษา/คลินิกภาษาไทย วุฒิสภาฯ จ.ยะลา ได้ขับเคลื่อนโครงการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ ๔ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนนิบงชนูปถัมภ์ โรงเรียนเทศบาล ๓ (วัดพุทธภูมิ) โรงเรียนเทศบาล ๔ (ธนวิถี) และโรงเรียนรัชตะวิทยา เพื่อรักษาผู้มีอาการภาษาบกพร่องและปลูกฝังให้รักภาษาไทย ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องชัดเจน แก้ปัญหาและพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยของนักเรียน และร่วมสร้างความตระหนักถึงหน้าที่ที่ต้องรักษาไว้ให้เป็นสมบัติของชาติสืบต่อไป

๕.๑๑) โครงการอบรมภาษาและวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งทักษะในการประกอบอาชีพและอาชีพเสริมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประธานวุฒิสภาฯ จ.เชียงราย ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานให้กับ กศน. และเทศบาล อ.แม่สาย ในการจัดกิจกรรมโครงการอบรมภาษาและวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งทักษะในการประกอบอาชีพและอาชีพเสริมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความต้องการ ของผู้สนใจเข้าร่วมโครงการ เช่น

กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมการเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษของ จ.เชียงราย กิจกรรมสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาหลักในการเข้าสู่อาเซียน เพื่อให้ครู กศน. มีทักษะภาษาอังกฤษ และนำความรู้ที่ได้ไปจัดกระบวนการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน กิจกรรมการสอนเสริมทักษะภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนเป็นประจำทุกภาคเรียน เพื่อให้ให้นักศึกษามีความรู้สำหรับการสอบวัดความรู้ การเพิ่มความสามารถและทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และนำมาใช้ประโยชน์ ในการประกอบอาชีพ กิจกรรมการสอนภาษาอาเซียน ได้แก่ ภาษาจีน พม่า โดย กศน. จัดหลักสูตรสอนภาษา ๕๐ ชั่วโมง หรือแล้วแต่หลักสูตร เรียนเฉพาะเสาร์-อาทิตย์ รวมทั้งได้บูรณาการกับเทศบาล อ.แม่สาย ซึ่งได้จัดหลักสูตรสอนภาษาอังกฤษ จีน พม่า และญี่ปุ่น นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมพัฒนาอาชีพ โดยเป็นศูนย์การกลางกระจายสินค้า โดยอบรมให้แก่ประชาชน นักศึกษา ผู้ประกอบการ ลูกจ้าง พนักงานห้างร้าน รวมถึงเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

๕.๑๒) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วุฒิสภา เป็นวิทยากรเผยแพร่หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับชมรมคนรักในหลวง จ.สุราษฎร์ธานี และเป็นวิทยากรบรรยายเรื่องการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ให้กับสมาชิกชมรมพิชิตโรคไม่ติดต่อด้วยธรรมชาติบำบัด

๖. ด้านการพัฒนาเพื่อความมั่นคง

วุฒิสภา จ.ลำพูนและเชียงใหม่ มุ่งเน้นการเผยแพร่ความรู้ในการประกอบอาชีพ โดยการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในวิถีชีวิต การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าต้นน้ำ การป้องกันปัญหายาเสพติด โดยเป็นทั้งวิทยากรและผู้ประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อสร้างความมั่นคงในพื้นที่อย่างยั่งยืนฯ จึงได้ชักชวนภาคีเครือข่าย เข้าไปสร้างความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนของชุมชนชาติพันธุ์ชนเผ่าภาคเหนือ

ในหลายชุมชนของจังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการต่างๆ ในพื้นที่ อาทิ หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ของกองบัญชาการกองทัพไทย แม่ทัพภาคที่ ๓ (ทภ.๓) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงของชาติ (กอ.รมน.) กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกษตรจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ทหาร ตำรวจ กระทรวงมหาดไทย โรงเรียน และสถาบันทางศาสนา ในการให้ความช่วยเหลือชาวไทยภูเขาตามแนวชายแดนในด้านต่างๆ เช่น การสร้างฝาย การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพตามบริบทของชุมชน การทำการเกษตรควบคู่กับการดูแลป่าต้นน้ำ การอนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อปรับเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ การประกอบอาชีพที่สุจริต ไม่ผิดกฎหมาย และชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการอนุรักษ์และดูแล

ป่าต้นน้ำ เพื่อความยั่งยืนของชุมชน อันนำไปสู่การประกอบอาชีพการเกษตรตามแนวพระราชดำริ "เกษตรทฤษฎีใหม่" ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และรักและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

นอกจากนี้ วุฒิสภา ยังได้ประชาสัมพันธ์บทบาทผลงานและองค์ความรู้ต่างๆ ของวุฒิสภา รวมทั้งข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อคนในพื้นที่ผ่านทางสื่อวิทยุ เช่น รายการเสียงคนสุรินทร์ รายการร่วมคิดร่วมทำจากวุฒิสภา จ.สุรินทร์ รายการสื่อสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา รายการเรื่องเล่าเมืองโอ่ง รายการสามสหายฝ่ายมีชีวิต รายการเรื่องเล่าเมืองสตูล วิทยุคนกาญจนดิษฐ์ ซีดีเรดิโอ รายการ “วุฒิสภาสนาการสมองพบประชาชน” ทุกวันศุกร์ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๑.๐๐ ผ่านทางสถานีเครือข่ายเทศบาลเมืองพัทลุง FM ๑๐๓.๕ MHz และรายการ “วุฒิสภา เสวนาร่วมเสริมไทยด้วยธรรม” ทุกวันเสาร์ เวลา ๑๔.๑๐ – ๑๕.๐๐ น ผ่านทางวิทยุกระจายเสียง FM ๙๓.๕ MHz จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นต้น รวมทั้งการเป็นที่ปรึกษาและคณะกรรมการต่างๆ และการเสนอความคิดเห็นการพัฒนาจังหวัดและประสานงานไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในจังหวัด เช่น นนทบุรี สมุทรปราการ กาญจนบุรี นครศรีธรรมราช และพัทลุง เป็นต้น

๑.๒ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “๑๕ ปี ธนาการสมอง...พลังอาสาร่วมพัฒนาประเทศ”

เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ กรุงเทพฯ เพื่อสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และเผยแพร่พระเกียรติคุณ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ที่ทรงริเริ่มแนวคิดธนาการสมอง และเผยแพร่ผลงานของวุฒิสภา พร้อมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ โดยรัฐมนตรี

ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวิทย์ เมชินทรีย์) เป็นประธานเปิดการประชุมและปาฐกถาพิเศษเรื่อง “อนาคตประเทศไทยกับสังคมสูงวัย” การอภิปรายเรื่อง “บทบาทของผู้สูงอายุกับการพัฒนาในหลากหลายมิติ” โดย ดร.ปรเมธี วิมลศิริ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ม.ล.ปยุตติก สมิตี ปลัดกระทรวงแรงงาน นางธนาภรณ์

พรมสุวรรณ หัวหน้าผู้ตรวจราชการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และนายณายันตรโกวิท รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย การบรรยายเรื่อง “บทบาทวุฒิสภาธนาการสมองกับไทยแลนด์ ๔.๐” โดย นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์ กรรมการมูลนิธิพัฒนาไท และการอภิปรายเรื่อง “สานพลังอาสาภัยพิบัติทางทะเลสู่ผลงานธนาการสมอง” โดย นายนคร คำธิตา ประธานวุฒิสภาธนาการสมอง จังหวัดเชียงราย พล.อ.วินัย ทันศรี วุฒิสภาธนาการสมอง จังหวัดลำพูน ดร.รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล วุฒิสภาธนาการสมอง จังหวัดนครศรีธรรมราช และนายกิตติศักดิ์ สีนธวนิช รองประธานกรรมการมูลนิธิพัฒนาไท เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย รวมทั้งการจัดบอร์ดนิทรรศการผลงานวุฒิสภา บริเวณด้านหน้าห้องประชุม สรุปได้ดังนี้

ในศตวรรษที่ ๒๑ โลกจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีลักษณะเป็นโลกแห่งความสุดโต่งทางธรรมชาติ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โลกแห่งความย้อนแย้ง คือ เกิดความขัดแย้งสวนทางกับแนวทางเดิม และโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงเฉียบพลัน คือ การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของคนอย่างชัดเจน

ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ๓ ด้าน ที่ประชาชนต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ได้แก่ วัฒนธรรมการเรียนรู้ ที่ต้องให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต เรียนรู้สิ่งใหม่ตลอดเวลา เรียนรู้เพิ่มเติมด้วยมุมมองใหม่และกระบวนทัศน์ที่ต่างไปจากเดิม และเลิกเรียนรู้ในสิ่งที่รู้แต่ไม่สามารถนำมาใช้ได้ในปัจจุบัน วัฒนธรรมการดำรงอยู่ของมนุษย์ โดยการฟื้นฟูสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีการดูแล เอื้อเพื่อ และแบ่งปันซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ ไปสู่การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และวัฒนธรรมของการทำงาน ด้วยการปรับรูปแบบเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตในสถานศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์มากกว่าการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการทางปัญญา และควมมีเหตุมีผล

ขณะนี้ ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Super Aging) และภาครัฐกำลังขับเคลื่อนประเทศภายใต้แนวคิด Thailand ๔.๐ เพื่อให้หลุดพ้นกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และลดความเหลื่อมล้ำและความไม่สมดุลที่เกิดจากการพัฒนา ขณะที่คุณภาพของประชากรมีแนวโน้มแย่ลง เยาวชนออกนอกระบบการศึกษา ผู้สูงอายุมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตหลังเกษียณและไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ จึงต้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อให้ประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ดังนี้ ๑) การพัฒนาทุนทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกกลุ่มอายุ และผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ โดยการเตรียมความพร้อมและพัฒนาผู้ที่กำลังก้าวเข้าสู่สูงอายุในอนาคต ให้เป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ มีความสุข มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ลดการพึ่งพาผู้อื่น การสร้างโอกาสให้ผู้สูงอายุ เป็นหนึ่งในทางเลือกของสังคม ด้วยการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับสถานการณ์สังคมสูงวัย เช่น ส่งเสริมผู้สูงอายุที่มีศักยภาพให้กลับมาเป็นกำลังแรงงาน การผลักดันให้ผู้สูงอายุที่เฉื่อยชา ยากจน เป็นผู้สูงอายุที่มีความมั่นคง และการสร้างแนวคิดการพึ่งพาตนเองและเป็นสินทรัพย์ ที่มีค่า ผู้สูงอายุต้องมีทัศนคติเชิงบวก สามารถใช้สมอง ปัญญา ประสบการณ์ ทักษะ และจิตใจ

ให้เป็นประโยชน์แก่สังคมและสามารถอยู่ได้ด้วยคุณภาพภูมิใจและมีความสุข ๒) การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน ด้วยการปฏิรูปการศึกษา ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และทักษะฝีมือแรงงาน ๓) การเชื่อมโยงการทำงานแบบบูรณาการและส่งเสริมการบริหารแบบ Bottom Up โดยการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นผู้ร่วมกำหนดทิศทาง นโยบาย กระบวนการพัฒนาและเรียนรู้ไปกับภาคส่วนต่างๆ ของสังคม สร้างระบบการทำงาน แบบพึ่งพาตนเอง และลดการพึ่งพิงภาครัฐ ๔) การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางการดำเนินชีวิตของในหลวง รัชกาลที่ ๙ มาประยุกต์ใช้ในทุกภาคส่วน โดยยึดแนวทางการดำเนินงาน “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” และการระเบิดจากข้างใน เพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น และ ๕) การเปลี่ยน Mindset ของประชาชนให้สอดคล้องกับแนวคิดในศตวรรษที่ ๒๑ โดยส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดเวลา และปรับตัวรับสิ่งใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยเริ่มจากการพัฒนาตนเองก่อน

อย่างไรก็ตาม สศช. ควรจัดทำฐานข้อมูล (Database) ในการ Match Demand for Labor Aging กับ Supply และหาแนวทางการเติมเต็มช่องว่างที่เกิดจากการวางแผนกำลังแรงงานผู้สูงอายุ และการส่งเสริมแนวทางการสานพลังประชารัฐ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ธนาคาร ประชาชน สถาบันการศึกษา และสถาบันวิจัยต่างๆ

จากการที่วุฒิสภาธนาคารสมองเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ จึงควรมีบทบาทในการขับเคลื่อนประเทศไทย ๔.๐ ในหลากหลายด้าน เช่น การติดตามสถานการณ์และแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงของโลกและประเทศไทย ในการแก้ไขปัญหาอย่างรอบคอบและรอบด้าน การร่วมขับเคลื่อนงานและถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ เป็นผู้ประสานงานและส่งเสริมความร่วมมือในระดับพื้นที่หรือชุมชน และสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกับภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน การเผยแพร่ขยายผลการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ชุมชน และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นต้น

๑.๓ การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นที่ โดยการแปลงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ดำเนินงานผ่านโครงการ “การสานพลังประชารัฐเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อส่งเสริมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นแบบองค์รวม

ที่ใช้พื้นที่ เป็นตัวตั้ง (Area Based - Development) บนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการประสานความร่วมมือ และจัดเวทีหารือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับภาคีเครือข่ายการดำเนินงาน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และวุฒิสภาสาธารณสุข ตามแนวทางประชารัฐที่ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน ที่สอดคล้องกับศักยภาพทุน บริบท และภูมิสังคม ใน ๘ พื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ ๑) ต.เวียงเชียงแสน อ.เชียงแสน จ.เชียงราย : กลุ่มคุณค่า เชียงแสน สนใจการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน ๒) บ้านสันดอนแก้ว ต.สันดอนแก้ว อ.แม่ทะ จ.ลำปาง : ชุมชนต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ ๓) ต.เชียงคาน อ.เชียงคาน จ.เลย : สมาชิกกลุ่มบ้านต้นหล้า มีความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นของที่ระลึกสำหรับการท่องเที่ยว และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อต่อยอดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลเชียงคาน ๔) ต.บุษม อ.เชียงคาน จ.เลย : กลุ่มธนาคารพัฒนาเกษตรกรชาวสวนตำบลบุษม ต้องการแปรรูปผลผลิตของชุมชนและรวมตัวกลุ่มเกษตรกรเพื่อปลูกมะม่วงแปลงใหญ่

๕) **ชุมชนท้องถิ่นไกลทาง ต.ปากพ่องฝั่งตะวันตก อ.ปากพ่อง จ.นครศรีธรรมราช** : ชุมชนท้องถิ่นไกลทาง ร่วมกับเครือข่าย
 โกร ส่งเสริมการบริโภคที่ถูกหลักโภชนาการและสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และ
 ส่งเสริมการบริโภคที่ถูกสุขอนามัย ส่งเสริมสุขาภิบาลอาหาร ครอบคลุมถึงการมีสภาพแวดล้อม การรับประทาน

อาหารที่ถูกสุขลักษณะ และถูกต้องตามบัญญัติ
 ศาสนาของศาสนาอิสลาม ๖) **ต.ป่าระกำ อ.ปาก
 พ่อง จ.นครศรีธรรมราช** : ชุมชนต้องการ
 ขับเคลื่อนเกษตรผสมผสานสู่เด็กและเยาวชน ใน
 โรงเรียนวัดป่าระกำ โดยมีเป้าหมายขยายผลภูมิ
 ปัญญาการทำเกษตรสินค้าสู่กลุ่มเยาวชน เพื่อ
 ปลุกจิตสำนึก สร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้นำ
 การเปลี่ยนแปลงด้านการผลิตและบริโภค เกษตร
 อินทรีย์ รวมถึง จูงใจให้เยาวชนประกอบอาชีพ

ในชุมชนแทนการอพยพเข้าเมือง ๗) **ต.อรัญประเทศ อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว** : เทศบาลเมืองอรัญประเทศมี
 เป้าหมายพัฒนาเมืองโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง เพื่อรองรับ การขยายตัวของประชากร เน้นพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้
 มีความเหมาะสมเฉพาะถิ่น การติดต่อสื่อสารสะดวกสบาย พัฒนาจุดเด่นของพื้นที่ ทั้งด้านการท่องเที่ยวและ

อาหารที่มีเอกลักษณ์ สร้างเสริมสุขภาพ
 ของประชาชนทั้งทางร่างกายและจิตใจ
 ด้วยการพัฒนาพื้นที่สาธารณะสำหรับ
 ออกกำลังกายให้มากขึ้น และสนับสนุน
 การบริโภคอาหารปลอดภัย เพื่อสร้าง

ความสุขให้กับคนในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน และ ๘) **อ.วังม่วง จ.สระบุรี** : สำนักงานอำเภอจัดทำแผนพัฒนา
 อำเภอวังม่วง ๒๐ ปี ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒

**๑.๔ การประสาน สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการทำงานของวุฒิสภา ระดับจังหวัด
 และเชิงประเด็น** โดยการสนับสนุนค่าใช้จ่ายการประชุมวุฒิสภา ระดับจังหวัด เพื่อระดมความคิดเห็น วางแผน
 และติดตามการขับเคลื่อนงานของกลุ่ม ซึ่งวุฒิสภา ขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ๑๒ จังหวัด ได้แก่
 กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สงขลา สมุทรสงคราม อุบลราชธานี ราชบุรี อุตรดิตถ์ นครราชสีมา นครศรีธรรมราช
 นนทบุรี และสตูล และการประสานอำนวยความสะดวกการจัดประชุมวุฒิสภา จังหวัดนนทบุรี เป็นประจำทุกเดือน

๒. แผนงานสร้างองค์ความรู้ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานธนาคารสมอง

โดยการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์และวีดิทัศน์ธนาคารสมอง เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานธนาคารสมองผ่านทางเว็บไซต์ของ มพท. และ สศช. รวมทั้งแจกจ่ายไปยังหน่วยงานต่างๆ ทั่วประเทศ ได้แก่

๑. หนังสือ “๑๕ ปีธนาคารสมอง...พลังอาสาร่วมพัฒนาประเทศ” เพื่อนำเสนอบทบาท วุฒิสภาธนาคารสมอง และผลงานของวุฒิสภาธนาคารสมองที่เป็นรูปธรรม ตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ทั้ง ๖ ด้าน รวมทั้งทิศทางการทำงานของธนาคารสมองในอนาคตตามแผนพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อขยายผลการดำเนินงานให้กว้างขวาง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

๒. จุลสารธนาคารสมองรายไตรมาส จำนวน ๔ ฉบับ (เดือนมกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคม ๒๕๖๐) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารของวุฒิสภาธนาคารสมอง รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานต่างๆ ทั่วประเทศ

๓. แผ่นพับ “ธนาคารสมอง พลังปัญญา ร่วมพัฒนาประเทศ” เผยแพร่ความเป็นมาวัตถุประสงค์ และบทบาทการทำงานของวุฒิสภาธนาคารสมองให้แก่หน่วยงาน องค์กร ภาคีการพัฒนา และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๔. วีดิทัศน์ “๑๕ ปี ธนาคารสมอง พลังอาสาร่วมพัฒนาประเทศ” นำเสนอในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “๑๕ ปี ธนาคารสมอง...พลังอาสาร่วมพัฒนาประเทศ”

หนังสือ ๑๕ ปี
ธนาคารสมอง

แผ่นพับ
ธนาคารสมอง

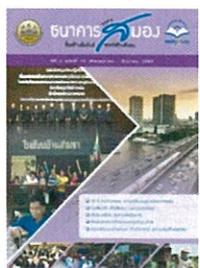
จุลสาร ฉบับที่ ๑๐
ม.ค. - มี.ค. ๖๐

จุลสาร ฉบับที่ ๑๑
เม.ย. - มิ.ย. ๖๐

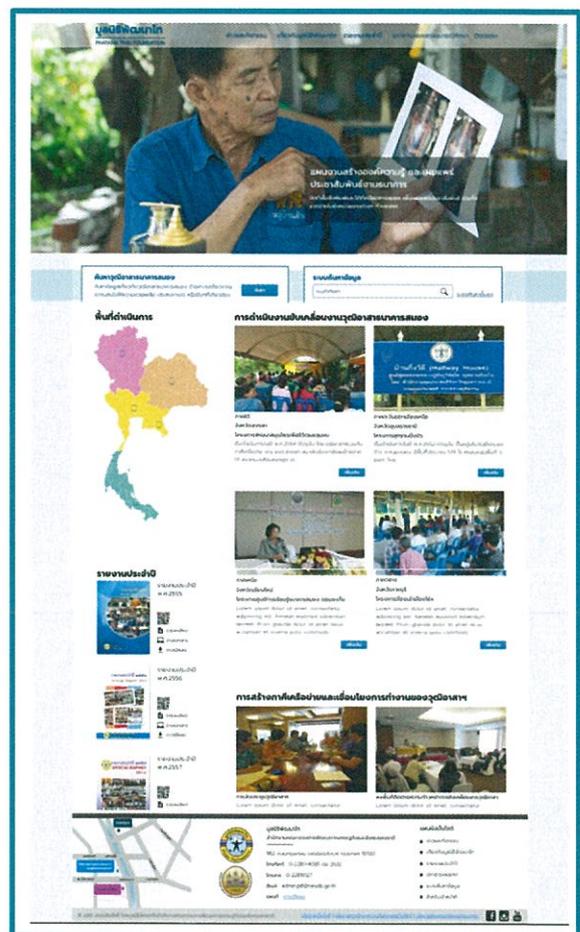
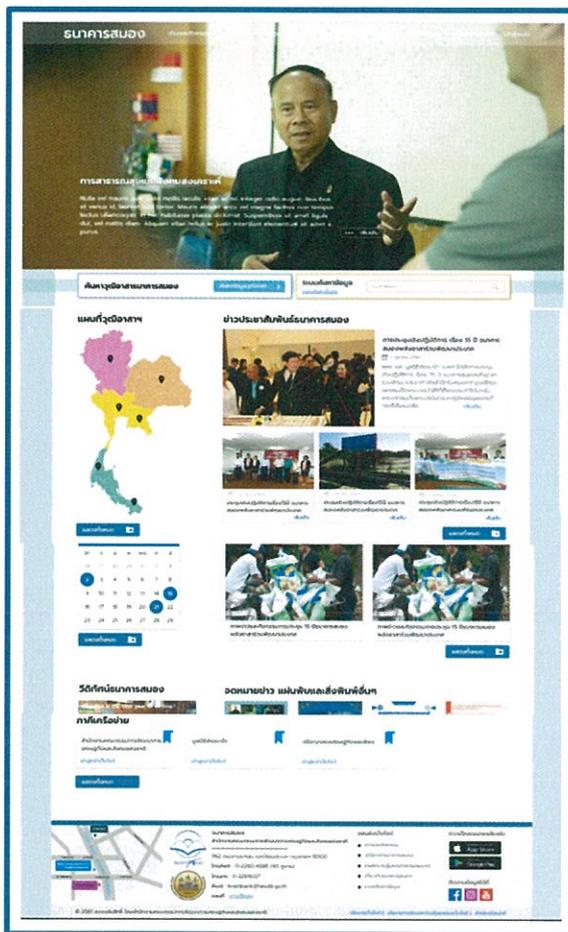
จุลสาร ฉบับที่ ๑๒
ก.ค. - ก.ย. ๖๐

จุลสาร ฉบับที่ ๑๓
ต.ค. - ธ.ค. ๖๐

๓. แผนงานพัฒนาระบบสารสนเทศ

มูลนิธิพัฒนาไท ได้จัดจ้างบริษัทยูเฟส ๑๖๘ จำกัด พัฒนาและปรับปรุงระบบสารสนเทศคู่มืออาสาสมัครสมอง ให้มีข้อมูลที่ถูกต้อง สามารถค้นหาได้อย่างรวดเร็ว มีการแสดงผลที่ครอบคลุมข้อมูลเชิงสถิติและสารสนเทศที่สำคัญ และนำเข้าข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ รวมทั้งปรับปรุงเว็บไซต์ได้แก่ เว็บไซต์มูลนิธิพัฒนาไท เว็บไซต์ธนาคารสมอง และเว็บไซต์เศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความน่าสนใจ สวยงาม ทันสมัย สามารถสืบค้นและเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และจัดทำแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ ระบบ Android และ iOS ในการเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่กลุ่มเป้าหมายและประชาชนทั่วไป ให้สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างสะดวกรวดเร็ว โดยมีระยะเวลาการดำเนินการ ๑๘๐ วัน (วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ - ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๑)

๒. งานบริหารจัดการมูลนิธิพัฒนาไท

ในปี ๒๕๖๐ มูลนิธิพัฒนาไท ได้รับอนุมัติค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จำนวน ๘,๓๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็น ๑) งานธนาคารสมอง จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีการเบิกจ่ายจำนวน ๒,๗๓๙,๒๓๑.๗๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๖๕ ของงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ และ ๒) งานบริหารจัดการ จำนวน ๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท มีการเบิกจ่ายเงินจำนวน ๗๓๗,๙๓๐.๕๐ บาท หรือคิดเป็น ร้อยละ ๓๒.๐๘ ของงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ โดยได้ดำเนินงาน/กิจกรรม ดังนี้ การเป็นผู้ประสานงานจัดการประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาอนุมัติงบประมาณ/แผนงาน และติดตามความก้าวหน้าโครงการต่างๆ ที่อยู่ภายใต้มูลนิธิพัฒนาไท จัดทำรายงานการประชุมเสนอคณะกรรมการ จัดทำรายงานสถานะทางการเงินของมูลนิธิฯ ให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตลงนามรับรอง เป็นฝ่ายสนับสนุนและดูแลการเบิกจ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งจัดทำบัญชีงานธนาคารสมอง และประสานสถาบันการเงินเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและรวบรวมนำเสนอผู้บริหาร รวมทั้งติดต่อประสานงานหน่วยงานภายนอก

ตารางค่าใช้จ่ายปี ๒๕๖๐

ลำดับ	งาน/กิจกรรม	งบที่อนุมัติ ปี ๒๕๖๐	ค่าใช้จ่าย ม.ค. - ธ.ค.๖๐	งบคงเหลือ	คิดเป็น ร้อยละ
๑.	งานธนาคารสมอง	๖,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๗๓๙,๒๓๑.๗๐	๓,๒๖๐,๗๖๘.๓๐	๔๕.๖๕
๒.	งานบริหารจัดการ มพท.	๒,๓๐๐,๐๐๐.๐๐	๗๓๗,๙๓๐.๕๐	๑,๕๖๒,๐๖๙.๕๐	๓๒.๐๘
	รวม	๘,๓๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๔๗๗,๑๖๒.๒๐	๔,๘๒๒,๘๓๗.๕๐	๔๑.๙๐

การจัดประชุมคณะกรรมการมูลนิธิพัฒนาไทย

ประชุมคณะกรรมการ : มูลนิธิพัฒนาไทยจัดประชุมคณะกรรมการมูลนิธิพัฒนาไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ประกอบด้วย วาระรับรองรายงานการประชุมกรรมการมูลนิธิพัฒนาไทย วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ วาระเพื่อพิจารณา ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑) (ร่าง) แผนการปฏิบัติการขับเคลื่อนงานธนาคารสมอง ระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔) และ ๒) บทบาทวุฒิสภาธนาคารสมองกับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับพื้นที่

ประชุมใหญ่สามัญประจำปี : มูลนิธิพัฒนาไทยจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ประกอบด้วย วาระรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิพัฒนาไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ วาระเพื่อทราบ จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑) รายงานประจำปี ๒๕๕๙ มูลนิธิพัฒนาไทย ๒) รายงานสถานะการเงินมูลนิธิพัฒนาไทย และ ๓) รายงานผลการดำเนินงานของมูลนิธิพัฒนาไทย ในปี ๒๕๖๐ วาระเพื่อพิจารณา จำนวน ๑ เรื่อง รับรองงบการเงินมูลนิธิพัฒนาไทย ปี ๒๕๕๙ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ และแต่งตั้งผู้สอบบัญชีมูลนิธิพัฒนาไทย และวาระอื่นๆ จำนวน ๑ เรื่อง การชำระบัญชีครุภัณฑ์ของมูลนิธิพัฒนาไทย

แผนที่สำนักงานมูลนิธิพัฒนาไท

มูลนิธิพัฒนาไท (อาคาร ๓ ชั้น ๕)

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทร ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๕๒๖

โทรสาร : ๐-๒๒๘๒-๙๑๕๘, ๐-๒๒๘๑-๖๑๒๗

<http://pattanathai.nesdb.go.th>

[Email : ptfnet@nesdb.go.th](mailto:ptfnet@nesdb.go.th)

ส่วนที่ ๓

รายงานการเงิน

รายงานการเงินของมูลนิธิพัฒนาไท ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบรายได้และค่าใช้จ่าย และหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

งบแสดงฐานะทางการเงิน

ปี ๒๕๖๐ มูลนิธิพัฒนาไท มีสินทรัพย์รวม ๘๖,๒๓๐,๒๑๙.๘๑ บาท แบ่งเป็น **สินทรัพย์หมุนเวียน** จำนวน ๘๖,๒๓๐,๑๘๒.๘๑ บาท ได้แก่ รายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และเงินลงทุนชั่วคราว และ **สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน** ได้แก่ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำนวน ๓๗ บาท ส่วนหนี้สินและทุนสะสมรวม ๘๖,๒๓๐,๒๑๙.๘๑ บาท ได้แก่ **หนี้สินหมุนเวียน** จำนวน ๓๐,๘๔๐.๐๐ บาท และ **ทุนสะสม** จำนวน ๘๖,๑๙๙,๓๗๙.๘๑ บาท ประกอบด้วย เงินทุนจัดตั้ง ยอดยกมาจากปีก่อน และรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย

งบรายได้และค่าใช้จ่าย

ปี ๒๕๖๐ มูลนิธิพัฒนาไท มีรายได้ทั้งสิ้น ๕,๗๐๖,๓๙๖.๕๙ บาท ประกอบด้วย รายได้จากเงินบริจาค จำนวน ๔,๐๐๓,๐๐๐.๐๐ บาท และ ดอกเบี้ยรับ จำนวน ๑,๗๐๓,๓๙๖.๕๙ บาท และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ๓,๔๗๗,๑๖๒.๒๐ บาท ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายมูลนิธิพัฒนาไท จำนวน ๗๓๗,๙๓๐.๕๐ บาท และค่าใช้จ่ายงานธนาคารสมอง จำนวน ๒,๗๓๙,๒๓๑.๗๐ บาท มีรายได้สูงกว่ารายจ่าย จำนวน ๒,๒๒๙,๒๓๔.๓๙ บาท

รายได้ (บาท)		รายจ่าย (บาท)	
เงินบริจาค	๔,๐๐๓,๐๐๐.๐๐	มูลนิธิพัฒนาไท	๗๓๗,๙๓๐.๕๐
ดอกเบี้ยรับ	๑,๗๐๓,๓๙๖.๕๙	งานธนาคารสมอง	๒,๗๓๙,๒๓๑.๗๐
รวมรายได้	๕,๗๐๖,๓๙๖.๕๙	รวมค่าใช้จ่าย	๓,๔๗๗,๑๖๒.๒๐
รายได้สูงกว่ารายจ่าย			๒,๒๒๙,๒๓๔.๓๙

มูลนิธิพัฒนาไท
งบการเงิน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560
และ
รายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

SB AUDITING SERVICE CO., LTD.

บริษัท เอส บี ออดิตติ้ง เซอร์วิส จำกัด

บริษัท เอส บี ออดิตติ้ง เซอร์วิส จำกัด
SB AUDITING SERVICE CO., LTD.

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ คณะกรรมการของ มูลนิธิพัฒนาไท

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินของ มูลนิธิพัฒนาไท ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 งบรายได้ ค่าใช้จ่าย และทุนสะสม สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของ มูลนิธิพัฒนาไท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 รวมถึงผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากมูลนิธิฯ ตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของมูลนิธิในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผย เรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกมูลนิธิหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

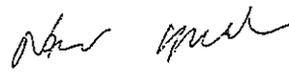
การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผลข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของมูลนิธิ
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปร่วมว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของมูลนิธิในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้มูลนิธิต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูล ว่า งบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้บริหารในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบ ตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบ การควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

(นางสาวศรีพร พุทธาวุฒิไกร)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 2880

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2561

มูลนิธิพัฒนาไท
งบแสดงฐานะทางการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

		หน่วย : บาท	
สินทรัพย์	หมายเหตุ		
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2	6,930,182.81	
เงินลงทุนชั่วคราว	3	79,300,000.00	
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	-	86,230,182.81	
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)		37.00	
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	4	37.00	
รวมสินทรัพย์		86,230,219.81	
หนี้สินและทุนสะสม			
หนี้สินหมุนเวียน			
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	5	30,840.00	
รวมหนี้สิน		30,840.00	
ทุนสะสม			
เงินทุนจัดตั้ง		20,200,000.00	
ยอดยกมาจากปีก่อน		63,770,145.42	
บวก รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย		2,229,234.39	
รวมทุนสะสม		86,199,379.81	
รวมหนี้สินและทุนสะสม		86,230,219.81	

~

มูลนิธิพัฒนาไท
งบรายได้ค่าใช้จ่าย
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

		หน่วย : บาท
		หมายเหตุ
รายได้		
รายได้เงินบริจาค		4,003,000.00
รายได้ดอกเบี้ยรับ		1,703,396.59
รวมรายได้		<u>5,706,396.59</u>
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายมูลนิธิพัฒนาไท	6	737,930.50
ค่าใช้จ่ายงานธนาคารสมอง	7	2,739,231.70
รวมค่าใช้จ่าย		<u>3,477,162.20</u>
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย		<u>2,229,234.39</u>

✓

มูลนิธิพัฒนาไท

ทุนสะสม

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

	หน่วย : บาท
ทุนสะสมยกมา 1 มกราคม 2560	63,770,145.42
บวก รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย	2,229,234.39
ทุนสะสมยกไป	<u>65,999,379.81</u>

✓

มูลนิธิพัฒนาไท

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

1 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ	
1.1 การรับรู้รายได้-ค่าใช้จ่าย	
มูลนิธิพัฒนาไท รับรู้รายได้ค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์สิทธิ	
1.2 ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์สำนักงานบันทึกตามราคาทุนของสินทรัพย์ คำนวณค่าเสื่อมราคา โดยวิธีเส้นตรง อัตรา 20 % ต่อปี	
	หน่วย : บาท
2 เงินสดและรายการเทียบเงินเท่าเงินสด	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร - มูลนิธิพัฒนาไท	2,689,317.66
เงินสดและเงินฝากธนาคาร - งานธนาคารสมอง	4,240,865.15
รวม	6,930,182.81
3 เงินลงทุนชั่วคราว	
เงินลงทุนชั่วคราว ประกอบด้วย	
เงินฝากประจำ 12 เดือน ธอส.(มพท.)	20,200,000.00
เงินฝากประจำ 12 เดือน ธอส.(มพท.)	31,000,000.00
เงินฝากประจำ 60 เดือน ธ.กรุงไทย (มพท.)	2,000,000.00
เงินฝากประจำ 12 เดือน ธอส. (ธนาคารสมอง)	14,100,000.00
เงินฝากประจำ 60เดือน ธ.กรุงไทย (ธนาคารสมอง)	12,000,000.00
รวม	79,300,000.00
4 ที่ดินอาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)	
อุปกรณ์สำนักงาน	1,092,151.60
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(1,092,144.60)
รวม	37.00
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี 2560	-
5 หนี้สินหมุนเวียนอื่น	
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	30,840.00
รวม	30,840.00

๗

มูลนิธิพัฒนาไท
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	หน่วย : บาท
6 ค่าใช้จ่ายมูลนิธิพัฒนาไท	
เงินเดือน	672,495.50
เงินประกันสังคม	18,000.00
ค่าเบี้ยประชุม	17,500.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	10,334.00
ค่าไปรษณีย์	701.00
ค่าพาหนะเดินทาง	2,400.00
ค่าเช่ารถ	3,500.00
เงินบริจาค	1,000.00
ค่าสอบบัญชี	12,000.00
รวม	737,930.50
7 งานธนาคารสมอง	
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	115,625.00
ค่าเบี้ยเลี้ยง	4,800.00
ค่าพาหนะเดินทาง	641,950.00
ค่าที่พัก	140,200.00
ค่าวัสดุอุปกรณ์	23,176.20
ค่าไปรษณีย์	500.00
ค่าผลิตหนังสือ	588,500.00
ค่านิทรรศการ	432,000.00
ค่าวิทยุทัศน์	267,500.00
ค่าสื่อประชาสัมพันธ์	398,040.00
ค่ากระเป่า	100,000.00
ค่าโทรศัพท์	6,058.00
ค่าทางด่วน	420.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	400.00
ค่าผลิตซอง	20,062.50
	2,739,231.70

มูลนิธิพัฒนาไทย

๙๖๒ ถ.กรุงเกษม แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
โทรศัพท์ : ๐๒-๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๕๒๖ โทรสาร : ๐-๒๒๘๑-๖๑๒๗, ๐-๒๒๘๒-๙๑๕๘
เว็บไซต์ <https://pattanathai.nesdb.go.th> Email : ptfnet@nesdb.go.th
(เป็นองค์การหรือสถานสาธารณกุศล ลำดับที่ ๓๒๙ ของกระทรวงการคลัง)